National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 20

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

RAHVUSVAHELINE LASTE AASTA

Nr. 83 (2622) XXVIII aastakäik | Neljapäeval, 8. novembril 1979 — Thursday, November 8, 1979 | Üksiknumbri hind 40 senti

Neeme Järvi emigreerub Eestist Iisraeli?

Rahvusvahelise kuulsusega eesti dirigent on sisse andnud sooviavalduse Eestist lahkumiseks

NEW YORK („VE" kirjasaatjalt) — Ühendriikidesse on ulatanud teated, millele kohaselt Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri peadirigent Neeme Järvi soovib koos oma perekonnaga Eestist lahkuda ja välja rännata Iisraeli. Diplomaatiliste allikate kaudu üle Helsingi saabunud andmete põhjal olevat Neeme Järvi 27. oktoobril Tallinnas miilitsavalitsuse välisviisade osakonda sisse andnud oma paberid emigratsiooni taotlemiseks Nõukogude Liidust. Mõningate kontrollimata andmete põhjal on Järvi juba Eestist lahkunud.

Väljarännu sihtkohana Neeme Järvile, ta naisele ja kahele lapsele on sooviavalduses mainitud Iisrael. Sealt olevat nimelt saabunud Järvide perekonnale vastav kutse seal elavatelt Neeme Järvi abikaasa vanematelt.

Tallinnas sisse antud emigratsiooni viisa taotluse edaspidise asjade käigu kohta andmed puuduvad, aga see olekski veel varajane. Nagu teada, võtab sellises küsimuses otsuse langetamine nõukogude võimude poolt küllaltki pikka aega.

Nõukogude Eesti nimekaim dirigent, Leningradi konservatooriumi lõpetanud Neeme Järvi on viimastel aastatel saavutanud andeka ja võimeka muusiku kuulsuse rahvusvahelises ulatuses.

Ta on juhatanud välismaisi orkestreid Stokholmis, Londonis, Helsingis, Madriidis ja mitmed poolt mujal Euroopas, samuti ka Argentiinas ja teisal Lõuna-Ameerikas.

Neeme Järvi rahvusvahelise karjääri seniseks kulminatsiooniks kujunes aga ta esinemine käesoleva aasta kevadel New Yorgi maailmakuulsas Metropolitan Opera's, kus ta juhatas sarja Tshaikovski ooperi „Jevgeni Onegin" etendusi. Oma dirigenditöö kohta Met'is, nii nagu seda ooperiteatrit lühendatult kutsutakse, sai Neeme Järvi suurepärase hinnangu Ühendriikide muusikakriitikutelt. Seda nii suurlehes „The New York Times" kui ka New Yorgi avangardlikus nädalalehes „The Village Voice". Jooksvaid kultuurisündmusi kommenteeriv New Yorgis ilmuv ajakiri „Cue" kirjutas näiteks järgmist:

„Nõukogude Eesti dirigendi Neeme Järve teeneks oli see, et Met'is esitatud Onegin kujunes dramaatiliselt haaravaks ja muusikaliselt lummavaks elamuseks. Ta võlus orkestrilt välja erakordse rikkusega kõlad, mida ta fraseeris nõtke armastusega, sulatades kokku lava ja orkestri Tshaikovski käsutusse antud ühiselt kooskõlastatud jõuks. Järvi pälvis isegi aplausi Metropolitan Opera orkestriliikmete endi käest, kes ju teadagi on paljutki kogenud ja keda on raske rahuldada."

Pärast edukat esinemist New Yorgis tehti Neeme Järvile Metropolitan Opera poolt ettepanek uuesti tagasi tulla, mille Neeme Järvi vastu võttis.

Praeguse kokkuleppe kohaselt juhataks Neeme Järvi 1980. aasta sügisel Smetana ooperi „Müüdud mõrsja" lavastuse 12 etendust Metropolitan Opera's, New Yorgis.

Kui Neeme Järvile võimaldatakse väljarändamine Nõukogude Liidust, siis 42-aasta vanusel eesti dirigendil, kes on praeguseks jõudnud oma võimete kõrgpunkti, on tõenäoliselt Läänes küllaltki võimalusi omal alal töötamiseks.

Nii nagu kodumaalt kuulda, on Neeme Järvi abielus Leningradis sündinud juudi päritoluga venelannaga.

Neil on kaks poega, kes mõlemad käivad Tallinnas eestikeelsetes koolides. Leningradi konservatooriumis oli Järvi peamiseks õpetajaks juudi päritoluga dirigent Nikolai Rabinovitsh, keda Järvi kutsus „New York Times'ile" antud intervjuus oma muusikaliseks isaks, kusjuures oma muusikaliseks „vanaisaks" nimetas ta kuulsat dirigenti Nikolai Malko't. Oma välisreisidel on Järvil olnud rohkelt kokkupuuteid Läänes elavate eestlastega. Stokholmis juhatas ta mitte kaua aega tagasi Eduard Tubina 5. sümfooniat ja tema juhatusel leidsid ase Tubina 8. ja 9. sümfoonia esiettekanded Tallinnas.

New Yorgis möödunud kevadel peetud traditsioonilistel Kultuuripäevadel viibis Neeme Järvi kahel korral Eesti Majas, kus esines kahe pikema sõnavõtuga, pälvides tormilise aplausi, kuid tekitades oma kohalviibimisega ka pahandust ja tülisid nendes ringkondades, kes on vastu kultuurisidemetele nõukogude võimu all oleva kodumaaga.

Toronto Eesti Naisseltsi juhatus, kultuuritoimkond ja esinejad möödunud nädalal peetud „Triinu" õhtul. Esireas vasakult Susanne Kolga, Endla Komi, Heljo Novek, Malle Laansoo ja Ellen Irs; seisavad vasakult Evi Jaaguste, Maret Lepik, Nora Valter, Linda Pintson, Mai Musta, Hilja Kütt ja Reet Roos.
Foto: Vaba Eestlane

ESTO-80 ettevalmistused võtavad hoogu

Pidustuste Kanada Komitee pidas aruandekoosoleku

ESTO-80 Kanada Komitee esimene koosolek toimus Eesti Maja keskmises saalis esmaspäeval, 5. novembril, kell 8 õhtul. Kuigi komiteedesse kuulub üle 30 inimese, oli kohale ilmunud vaid 17. Kõige energilisemalt tegutsevad rahvatantsijad ja sportlased, kelle juhtkonnas on eriliselt energilisi noori. Erilist elevust on märgata sportlaste ridades, kes on aastaid rambivalgusest eemale hoidunud. Mitmes sektoris on komiteed äsja loodud või veel loomisel ja selle tagajärjel on tegevus olnud minimaalne. Üldiselt on elevust palju ja tahet tegutsemiseks, kuigi takistuseks on suured vahemaad ja sellega kaasnenud aeglane kommunikatsioon.

Koosoleku avas sihtasutus Eesti Päevad Kanadas president Tõnu Tõsine, tutvustades kõigile osavõtjaile väljajagatud informatsioonimaterjali. Ta andis ülevaate sihtasutuse häälekandja „Kanada Reporteri" sünnist ja hiljsemat informatsiooni ühislennu „Põhjakotka" kohta. USA-st on teatatud, et sealt on eestlasi ESTO-80-le minemas 2000 ringis. Umbes sama palju minejaid on loota ka Kanadast.

Võib arvestada, et ühislennuga ühineb umbes 600 reisijat.

Sõiduaegade valik väheneb pidevalt ja mõned ettenähtud ajad on täidetud. Samuti on täidetud üliõpilaselamu Domus, Frescatis on vabu voodikohti veel 200. Odenis on võimalik saada majutust koos köögi ja külmutuskapiga. Sportlastel on õnnestunud tutvuse kaudu saada endi kasutada jõukate soomlaste elamuid, kes sel ajal viibivad Soomes puhkusreisil.

Komiteede esindajatest andis ülevaate Jaanus Marley T.E.R.R. „Kungla" poolt. Ta mainis, et arvatavasti läheb „Kunglast" ESTO-80-le esinema 65 kuni 75 rahvatantsijat. On moodustatud korraldav toimkond, kes tuleb kokku eeloleval nädalalõpul. Toomas Metsala informatsioon ei olnud rõõmustav.

Stokholmist on teatatud, et jäästaadion ei ole 1980. aasta suvel saadaval remondi tõttu ja valguspidu tuleb korraldada Tennishallenis, mis mahutab 3500 kuni 5000 pealtvaatajat.

Selle tagajärjel toimub kaks etendust samal päeval algusega kell 16 ja 19.30. Ameerika mandrilt on oodata 160 kuni 180 rahvatantsijat ja piiratud ruum ei ole neile rõõmustavaks teateks.

Kunstnike komitee kohta andsid informatsiooni Benita Vomm ja E. Eerme. Kunstinäitusi tuleb kolm: valiknäitus, millest saab Kanada osa võtta ainult 7—8 tööga, müüginäitus, kuhu võib iga kunstnik saata 2 tööd ja Stokholmi linnavalitsuse poolt korraldatud klassikute eranäitus, kus esinevad vanameistrid Kõks, Talvak, Haamer, Ole j.t.

(Järg lk. 8)

Terror ja vägivald valitsevad Iraanis

Islami rezhiim läheb vastu kaosele

TEHERAN — Korralagedus ja terror Iraanis võtsid käesoleva nädala algul veelgi suuremad mõõtmed kui fanaatilised muhamediusu üliõpilased vallutasid lisaks Ühendriikide saatkonnale ka Inglise saatkonnahoone, kus nad võtsid 28 pantvangi — inglise diplomaadid ja nende perekonnaliikmed. Samuti vallutasid üliõpilased kaks Ühendriikide konsulaadihoonet, kus samuti võeti pantvange ja nõuti shahhi väljaandmist New Yorgi haiglast.

Iraani raadiosaadete andmeil vallutasid üliõpilased Ühendriikide konsulaadid Teheranist loode pool asuvas Tabrizis ja lõuna Iraanis asuvas Shiraz'is.

Samuti vallutas üks grupp mürgeldajaid ka Iraani-Ühendriikide kultuurikeskuse Isfahanis.

Inglise ....saatkonna ....vallutajad nõudsid inglastelt endise peaministri Bakhtiari väljaandmist ning ei olnud nähtavasti informeeritud, et Bakhtiar pole kunagi olnud Inglismaal vaid kerkis pärast Iraanist põgenemist avalikkuse ette Pariisis.

Ühendriikide president Carter lükkas kategooriliselt tagasi Iraani nõudmise shahhi väljaandmiseks. Mässumeelsed iraani üliõpilased, kes vallutasid Ühendriikide saatkonna ja hoiavad seal saatkonna personali pantvangidena vangistuses,

esitasid nõudmise kõigi sidemete katkestamiseks Iraani ja Ühendriikide vahel ning Iraani õliminister kinnitas, et Iraan katkestab tõenäoliselt õlieksportdi Ühendriikidesse.

Iraani diktaator muhamedi vaimulik ajatollah Khomeini kiitis heaks saatkonnahoone ülevõtmise, mainides, et see moodustab endast kõigi Ühendriikide salajaste sepitsuste keskuse.

Iraanis toimunud saatkondade ülevõtmised, millele riigivõim on andnud oma toetuse, on jätnud mulje, et Iraanis ei ole üldse enam mingit korda ning et islami rezhiim läheb vastu täielikule kaosele.

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

Iraani valitsus lahkus

Üllatusrünnaku kavad Washingtonis

TEHERAN — Iraanis on olukord muutunud pinevamaks, kuna üliõpilaste nime all esinevad terroristid ja bandiidid ähvardavad mõrvata nende vangistuses olevad Ühendriikide saatkonnaametnikud kui Washington üritab jõuga pantvangide vabastamist. Tekkinud kaose ja muhamedifanaatikute kontrollimatute sammude tulemusena loobus peaminister Mehdi Bazargan koos oma valitsusega ametist ning revolutsiooni juht ja Iraani praegune võimumees ajatollah Khomeini tegi revolutsioonilisele nõukogule ülesandeks valitsuse funktsioonide ülevõtmise.

Peaminister Mehdi Bazargan, kellel puudusid igasugused võimupiirid, on varem mitmel korral ähvardanud lahkuda kuid terroristide tungimisega Ühendriikide saatkonda ja seal saatkonnaametnike vangistamisega sai temal nähtavasti mõõt täis ja ta pidas õigemaks oma ametist loobuda.

Saatkonda tunginud terroristid nõuavad shahhi väljaandmist ning keelduvad pantvangide vabastamisest.

Ühendriikide valitsus on sattunud Iraanis tekkinud kaose tulemusena väga raskesse olukorda. Mõnelt poolt peetakse võimalikuks erilise ettevalmistuse saanud rünnakiksuse saatmist Teherani, et vabastada Ühendriikide saatkonnas hoitavaid pantvange,

kuid teisest küljest peetakse õigemaks jatkata diplomaatilise surve avaldamist, et mitte riskida bandiitide vangistuses olevate inimeste eludega.

WIIRALDI FESTIVAL
1. ja 2. dets.
Hart House

reindeer records esitusel saabuvad läänerannikult
eesti pop-muusika helilooja
RENE UFER
— ja meeleolu-lauljatar aldi häälestikus
LILIAN TREIBERG
eeskavaga Kalifornia Karavan
kaastegev ANDRES RAUDSEPP (korraldaja)
pühap., 18. nov. kell 6 õ. Eesti Maja suures saalis
sissepääs $5.—, pens. $4.—, õp. $3.—, ühes seltskondliku kohviga

EESTI ETNOGRAAFILISE RINGI
Rahvuslik-etnograafiline õhtu
Reedel, 16. novembril kl. 7.30 Eesti Maja suures saalis
Kavas: Ellen Valdsaar'elt, l[illegible]lod, lood vanadest pillidest
esinejad vanadel muusikariistadel
Näitused: Otto Rannamäe, Naima Aer, Etnograafiline Ring
KOHVILAUD — LOTERII PÄÄSMED $3.00

ESTO '76 SUURFILM
Produtsent: ESTO '76 Peakomitee — Valmistaja: E. VÄÄR
TORONTOS: 18. nov. kell 2.30 ja 4.30 p.l.
OISE saalis, 252 Bloor St. West
Korraldajaks S/A Eesti Päevad Kanadas
Hinnad: täiskasvanud $3.50, pensionärid ja õpilased $2.50
ja lapsed alla 12 aasta tasuta.

Pühapäeval, 11. nov. 1979 kell 3 p.l. Toronto Eesti Majas
ELMAR EPNER
esitab filmid:
1. ESTONIAN HERITAGE
Present-Day Pilgrims
INGLISKEELNE dokumentaalfilm Eestist ja eestlastest
2. NORRA — looduslikkude võlude maa
EESTIKEELNE reisifilm esmaettekandel
Samad filmid Eesti Kodus 11. nov. kell 7 õ. Pääsmed $3.00

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St. Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $35.—, poolaastas $19.50 ja veerandaastas $10.50, kiripostiga aastas $56.—, poolaastas $30.50 ja veerandaastas $16.—

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $38.—, poolaastas $21.— ja veerandaastas $11.—. Kiripostiga USA-s: aastas $61.—, poolaastas $32.50 ja veerandaastas $17.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $72.—, poolaastas $36.— ja veerandaastas $19.—.

Aadressi muudatus 50 c. — Üksiknumbri hind 45 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Separatistide Valge Raamat

Quebecis võimul olev sepratistide partei Parti Quebecois andis lõpuks välja kauaoodatud Valge Raamatu, mille leheküljedel on fikseeritud separatistide plaanid ja kavad Kanadast lahkulöömiseks ja iseseisva Quebeci riigi moodustamiseks. Separatistid ei tarvita sõna „iseseisvust" ja tituleerivad Quebeci uut kavatsetavat staatust „suveräänseks liiduks" kuid praktiliselt on siin tegemist puhtakujulise iseseisvusega, millele ainult maskeerimiseks on antud omamoodi segavereline nimetus. Eksperdid mainivad, et kui Quebec taotleb suveräänse liidu raamides ainuvõimuna maksustamist, seaduste andmist ja välispoliitika juhtimist, siis ei ole siin juriidiliselt tegemist enam ühegi liiduga vaid puhtakujulise iseseisvusega.

Valge Raamat anti välja eeltööde tegemiseks ja Quebeci elanikonna mõjutamiseks enne eeloleval aastal toimuvat rahvahääletust, millega Quebeci provintsi elanikkond peab otsustama oma tuleviku ning asuma seisukohale, kas jääda suurte autonoomsete õigustega varustatult edasi püsima Kanada föderatsiooni või asuda tundmatule iseseisvuse teele. Parti Quebecoisi juhtkond teeb loomulikult kõik, et rajada teed lahkulöömisele, tuues eriti esile minevikus inglaste poolt Quebeci elanikkonnale ette veeretatud raskusi ning prantslaste allasurumise katseid. Need argumendid on kahtlemata teatud määral põhjendatud kuid need ei kehti enam praeguses olukorras, kus Quebeci elanikkond võib täielikult nautida erinevat rahvuskultuuri, ehitada üles oma majandust ja tunda endid prantslastena Põhja-Ameerika anglo-sakside suures rahvameres. Lisaks kõigele muule on Kanada kuulutatud ametlikult kaksikkeelseks maaks ja võimaldatud Quebeci prantslastele oma arvuka esindusega kaasa lüüa Kanada föderaalses parlamendis ja föderaalvalitsuses, kus neile viimasel ajal on antud vastutusrikkaid kohti.

Realtsioon Valges Raamatus esitatud lahkulöömise ettepanekutele on eitav Kanada anglo-saksi provintsides ja Quebeci opositsiooniparteides. Quebeci liberaalide juht Claude Ryan, kes pooldab ühtset Kanadat kuid Quebeci provintsile tema eriiseloomu arvestades suuremate õiguste andmist, mainib oma kommentaarides, et Valge Raamat on ühekülgne ja kavalalt koostatud, varjates ja moonutades paljusid fakte.

Claude Ryani arvates on suveräne liit kaardimaja, millel ei ole vundamenti ja mis võib väikese tuulepuhangu tagajärjel kiiresti kokku variseda. Parti Quebecoisi plaani kritikud tõstavad eriti esile separatistide ebareaalse lootuse, et ülejäänud Kanada alustab suveräänse Quebeciga läbirääkimisi majandusliku koostöö loomiseks ning kõigi selliste probleemide lahendamiseks, mis on mõlema poole seisukohalt hädavajalikud. Mainitakse, et Kanada võib täielikult loobuda Quebeci poolt taotletud läbirääkimistest ning sellega oleks kogu suveräänse liidu teooriat jalad alt ära löödud. Sellele võimalusele vihjas juba Kanada föderaalvalitsuse peaminister Joe Clark, kes kinnitas, et suveräänne liit on Kanada föderaalvalitsusele täielikult vastuvõtmatu. Kahjuks jättis peaminister lähemalt selgitamata ja põhjendamata, miks selline liit on vastuvõtmatu ja mida valitsus kavateb teha Parti Quebecoisi kampaaniale vastu astumiseks.

Ingliskeelse Kanada seisukohti selgitas põhjalikumalt Ontario peaminister William Davis, kellel on kaaluv sõna ütelda Quebeci separatistide kavatsuste pea peale pööramiseks. Davis kinnitas kategoorilises sõnastuses Ontario parlamendis, et ta ei pea kunagi Quebeci provintsivalitsusega läbirääkimisi suveräänse liidu moodustamiseks ning tema arvates on kogu separatistide plaan lühinägelik ja piiratud, jättes prantsuse Kanada isoleerituks, mis eriti pidurdavalt mõjub Quebeci majandusele, kuid tõmbab samal ajal piirid ette ka prantsuse kultuuri levimisele ja selle mõjupiiride laienemisele. Peaminister lubas kõigi tema käes olevate vahenditega võidelda Kanada ühtsuse säilitamise eest.

Näib, et võitlusrinded Kanada terviklikuse säilitamiseks ning Kanada tükeldamiseks on välja kujunemas. Antud olukorras oleks eriti vajalik, et Kanada föderaalvalitsusel ja peaminister Clarkil oleksid kindlad seisukohad Parti Quebecoisi tegevuse ja suveräänse liidu suhtes. Aeg möödub kiirelt ning mõne kuu pärast saabub aeg, kus Quebeci elanikud lähevad valimiskastide juurde otsustama Quebeci ja Kanada tuleviku üle. Sellest on vähe kui peaminister Clark ainult lakooniliselt kinnitab, et separatistide lahkulöömise kavatsus on Kanada föderaalvalitsusele vastuvõtmatu.

K.A.

Eesti näitus Connecticuti ülikoolis

Ühendatud rahvaste päeva puhitsemisel, 24. okt., võtsid eestlased osa rahvusvahelisest näitusest, mis oli korraldatud University of Connecticuti arstiteaduskonna poolt selle moodsa hoone suures eeskojas. Eestlaste laua korraldasid Tiiu Anson, Ilvi Jõe-Cannon ja Kersti Luhaäär-Linask, koostades näituse eesti mustritest, nii originaal rahvarõivastest kui ka tänapäeva esemetes ja riistades.

Sama päeva õhtul toimus Hartfordi rahvusvaheline rahvatantsu huviringil eesti tantsude õppimine. Eesti rahvatants on juba paljudele tuttav iga-aastasest esinemisest. Hartfordi linna „arts festivalil" ning ühel ameeriklasest tantsijal oli hea meel „Raksi Jaaku" jälle tantsida — ta ei olnud seda 15 aastat saanud tantsida.

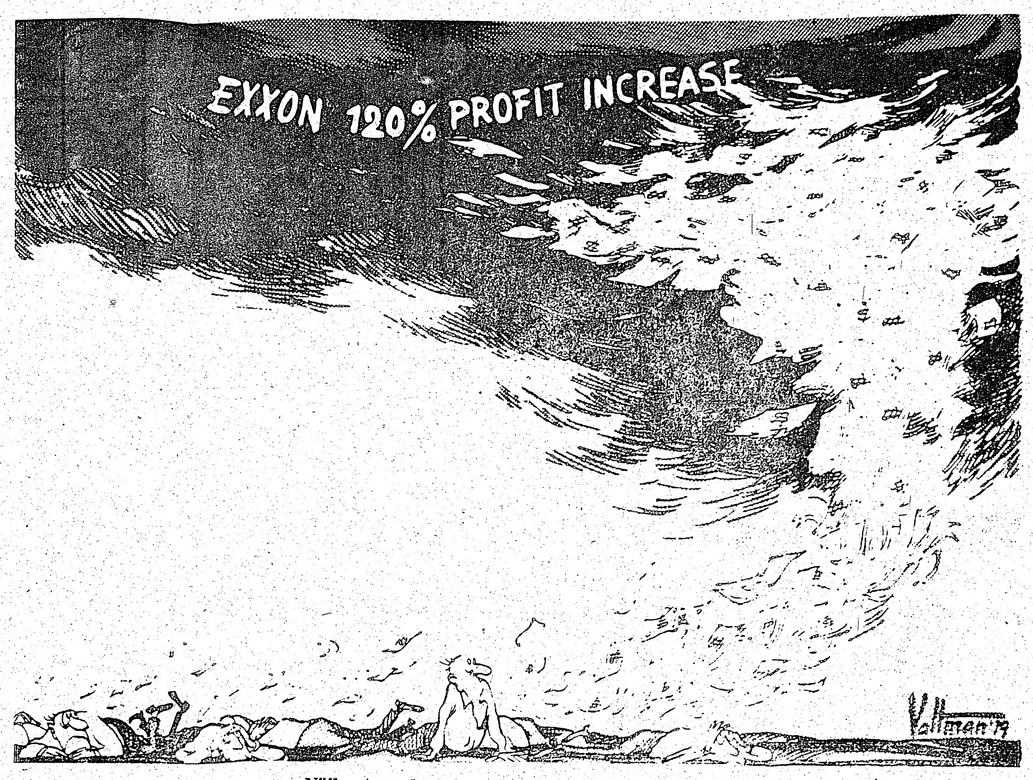

„Näib, et need tulud on võtnud juba hurrikaani jõu."

Brasiilia märkmeid:

ESTO-le tulek seotud suurte kuludega

Brasiilias elab praegu umbes 1000 eestlast

Brasiilias elab vähemalt 1000 eestlast, neist Sao Paulos 400. Paljud neist sooviksid järgmisel suvel tulla ESTO-80 pidustustele Rootsi. Aga siin on suureks takistuseks iga välismaasõidu puhul nõuetav väljasõidutagatis 22.000 cruzeirot (ca 4.500 kr.). Selle saab tagasi alles aasta pärast, summalt ei tasuta mingit rendist ja raha tagasi saades on sellest inflatsioon vahepeal ligi poole ära söönud. Ari- ja ametisõidud on sellest tagatisest vabastatud, aga tavalistele turismireisidele on see suureks tõkestuseks. Seda kirjutab Arvo Horm Rootsis ilmuvas „Teatajas". Ta jatkab:

Kes oleks võinud arvata, et äbarike puumajadega koloniaalkolkast, kus 1872 asus vaid 31.380 elanikku, saja aasta pärast on saanud maailma suuremaid linnu, milles elab nüüd 12 milj. inimest! Sao Paulo iseloomustab hästi kogu Brasiilia suurust, kasvu ja dünaamikat. See on ju suuruselt viies riik maakeral, 4320 km põhjast lõunasse ja sama arvu kilomeetreid idast läände. Brasiiliale kuulub seega pool kogu Lõuna-Ameerika kontinendi pindalat ja ka pool kogu selle kontinendi rahvastikust.

120 milj. elanikuga on Brasiilia suuruselt kaheksas riik maailmas, aga hoopiski ainukene maakeral, kus pool rahvastikust on alla 25 eluaastat.

11% kogu Brasiilia elanikkonnast on siin kokku surutud vaid 200 km raadiusega alale. Sao Paulo osariigis elab tervenesti üks viiendik kogu maa rahvastikust, ligi 23 milj. inimest. Veelgi suurem on aga keskendus tööstuse, kaubanduse, panganduse ja majandusliku juurdekasvu ja jõukuse osas.

See algas poole miljoni itaallase saabumisega siia juba enne sajandi vahetust, miljonid itaallased järgnesid sellel sajandil, lisaks 400.000 hispaanlast, 200.000 jaapanlast ja pool miljonit portugallast. See rahvaste sulatusahi meelitas juurde uusi immigrante pea kõigist Euroopa riikidest ja mujaltki. Ja nii tekkis maailma suurim rahvaste paabel, suurem kui seda on New York.

Aga kui New York paigal tammub, kasvab Sao Paulo jätkuvalt kiiremini kui ükski teine metropolitaanne keskus maailmas.

Ja järgmisel aastakümnel ületab see linn arvatavasti ka pilvelõhkujate arvult New Yorgi. Kui õhtul kõik suurlinna tuled on süüdatud, siis on pilt Sao Paulo Terraco Italia'lt peaaegu sama kui Empire State Building'u ülemiselt platvormilt.

Balti ja eesti põgenikud asusid pärast kodumaalt lahkumist kõigis maailma osades elama sinna, kus oli leiba ja tööd, kus võiks kergemini edasi jõuda ja kus vajati keeleoskusi. Lõuna-Ameerikas oli selliseks keskuseks peamiselt Sao Paulo. Lätlasi asub siin vähemalt 20.000.

Eestlaste arv on Brasiilias ligi 1000, neist üle 400 asub Sao Paulos.

Brasiilia on noor ja kõigi võimalustega maa. Kõik, kes tahavad ja suudavad kiiresti ja tublisti töötada, saavutavad siin korraliku ja isegi hea majandusliku ja ka sotsiaalse taseme. Ja selline tase on ka eriti Sao Paulos balti ja eesti ühiskondadel.

Seda ütleb meie kohtumisel Olev Valentin Saukas, kes on juhtival kohal suures terasetrustis. Siinne Eesti Vabariigi kauaaegne esindaja ja konsul Ferdinand Saukas ning ka tema abikaasa surid mõned aastad tagasi. Ferdinand Saukase õde Alide Slet, poeg ja vennapoeg jätkavad koos oma perekondadega esinduse traditsiooni ja aktiivsust, püüdes nii balti kui eesti organisatsioone, seltskondlikku ja rahvuslikku tegevust endiselt käigus hoida.

Euroopas ei teata kuigi palju Brasiilia ja Sao Paulo eestlaste elust?

Meie sidemed Euroopaga, eriti ka Rootsi eestlaskonnaga on tõesti nõrgaks jäänud. Rohkem on meil kontakte USA ja Kanadaga. Need, kes Brasiiliat külastavad turistidena, saabuvad ju peamiselt Rio'sse, aga seal on baltlasi ja eestlasi väga vähe.

Mis on saanud endistest konsulaadi ruumidest?

Largo Paisandu nr. 51 maja, otse kesklinnas, on endiselt nii balti kui ka eesti keskuseks. Siin on kolmel korral rida ruume ja kaks saali. Need ostis Ferd. Saukas kunagi soodsalt, nüüd on nende väärtus vähemalt 1,5 milj. krooni. Siin käivad iga nädal koos läti ja leedu hoopis suuremad organisatsioonid, aga ka meie Brasiilia-Eesti kultuuriühing, meie kogudus, skautlikud noored ja muud tegevusringid. Vahel koguneme ka Alide Slet'i või mõne teise eestlase suvekodusse väljaspool linna.

Ja kuidas on siis tulekuga ESTO-80 suurkokkutulekule?

Rida meie inimesi viibis nii Torontos kui ka Baltimores. Suurimaks raskuseks Euroopasse ja Rootsi sõiduks on aga nõue väljasõidugarantii sissemaksuks ca 4500 kr. suuruses. See on lisakoormus nagunii kallitele sõiduhindadele. Sest kui tagatissumma kunagi tagasi saab, on Brasiilia inflatsioon sellest pea poole ära söönud. See paneb inimesed mõtlema ja kahtlema. Valitsus ei soodusta just välisreise pingutatud valuutareservide tõttu.

Brasiilia näib olevat dünaamiline ka inflatsiooni osas?

See on meie majanduse ja kogu elamise üks põhiprobleeme. Inflatsioon on siin maal vähemalt 40—45% aastas. Eksperdid loodavad selle alla viia aastaks 1985 20%-le. Kui 1. mai on Euroopas tööliskonna ja ametiühingute püha, siis meile on see suur päev, kus president igal aastal teatavaks teeb kogu rahvale palgakõrgendused, et sammu pidada inflatsiooniga. Mu palk on siis arvatavasti 45% kõrgem, aga eriliselt jõukamana ma end ei tunne. Selline on meie majandus. Aga ettevõtlikkus kasvab ometi kiiresti.

Need on nüüd Euroopa maad, kes Brasiiliasse peamiselt investeerivad, hoopiski rohkem kui USA.

Pärast Niiluse äärse piramiididelinna ja Babüloonia ehitamist on pealinn Brasiilia kolmas juhus, kus suurtele arhitektidele võimalus anti ühe maa pealinna tervikuna kavastada ja lõplikul kujul valmis ehitada. Brasiilias said selle võimaluse maailmakuulsad arhitektid Oscar Niemeyer ja Lucio Costa. President Juscelino Kubitschek surus 1956. a. otsuse läbi parlamendis ja juba 21. aprillil 1960 kuulutati Brasiilia pealinnaks Rio de Janeiro asemel.

Ehitada uus pealinn ligi 1000 km. rannikust eemale Coiase asustamata Sahara-taolisele kõrbeplatoole tundus paljudele algul hoopis põrunud ideena ja esimestel aastatel näiski, et kogu projekt vajub ja mureneb Brasiilia punaliiva. Visa ja vihase jonnakusega jätkas Niemeyer katsetamist, konstrueerimist ja ehitamist.

Nüüd 20 aastat hiljem on uus pealinn lõplikult valmis ehitatud ja ületanud juba 1 milj. elaniku piiri.

Kui avaldan soovi linnaga tutvuneda, arvab mu hotelli peremees, et pole suurt mõtet hotellist nina välja pista ilma autota, isegi kõnniteed puuduvad, samuti liikluse signaaltuled, linn on ehitatud vaid autoliiklusele, kus üksi tee ei ristu. Turismiteendamist saab ka peamiselt anda vaid kogu maailmast saabuvatele arhitektide ja konstruktorite gruppidele. Ja kuna hotellis on just selline grupp Portugalist, siis liidab ta mind sellega. Järgmisel hommikul on turismijuht kohal. Nagu ikka küsib ta algul, milliseid keeli meie siin soovime kõneleda. Nimetan omad ja lisan pool naljatades „... ja ka eesti keel". — „Noh, siis räägime eesti keelt", ütleb see elegantne härra ja tutvustab end: Parun Anatol M.N. von Behr Rakverest.

(Järg lk. 7)

Kommentaarid

Toimetuse lauale on siginenud 16-leheküljeline Torontos ilmuv kroaatiakeelne ajakiri „Hrvatski Put" (Croatian Way). Ajakirja juurde ou lisatud selle toimetaja Rudi Tomic'i kiri „Vaba Eestlase" toimetajale, milles märgitakse, et selles ajakirjas leidub artikkel kroaatia rahva kannatuste ja iseseisvuse taotluste mahasurumise kohta, mis oli saadetud Toronto päevalehele Starile, kuid mida selle lehe toimetaja keeldus avaldamast, põhjendades oma otsust sellega, et ta peaks siis avaldama ka serblaste ja teiste erirahvuste artikleid, kes on painutatud praegu Jugoslaavia diktaatori Tito ülemvalitsuse alla.

Ariklis kirjeldatakse kuidas Tito ja tema ümber koondunud serbia kommunistid on armutult maha surunud kroaatia rahva vabaduspüüdlused ja hävitanud kõik need mehed ja naised, kes on taotlenud Kroaatiale iseseisvust. Tito ja tema käsilased on organiseerinud Kroaatias kolm suurt terrorilainet, mis on nõudnud sadu tuhandeid surmaohvreid, kusjuures kümned tuhanded on hukatud ilma kohtuotsuseta. Kuid Tito ei hoolitse mitte ainult selle eest, et likvideerida oma suuremaid vastaseid Kroaatias. Ta on rakendanud oma agendid ja mõrvakomandod mängu ka vabas maailmas, et surmata kõiki silmapaistvamaid Kroaatia vabadusvõitlejaid. Nende mõrvatute nimekiri on pikk ja igal aastal on Tito ohvriks langenud mitu vabas maailmas elanud kroaatia rahvuslast. Neid on tapetud kõikjal Triestis, Klagenfurtis, Buenos Airesis, Stuttgartis, Pariisis, Münchenis, Lääne-Berliinis, Falkenbergis (Rootsis), Nizzas ja paljudes teistes kohtades, kuhu on ulatunud Tito agentide pikk käsi.

Toimetaja Rudi Tomic lükkab kategooriliselt ümber läänemaailmas levinud arvamise, et Tito mõju N. Liidu vastasena on suur kommunistlikus maailmas ja arengumaades. See mõju oli varematel aegadel märgatav, kuid nüüd on see kadunud. Samuti ei mängi Tito Jugoslaavia märkimisväärset majanduslikku ja sõjalist rolli praeguse N. Liidu laiutamis- ja vallutamispoliitika pidurdamiseks. Mis puutub Jugoslaavia terviklikusesse ja ühtsusesse, siis Jugoslaavias ei eksisteeri sellenimelist rahvast. Seal on kroaadid, serblased, makedonlased, sloveendid ja teised rahvusgrupid, kes ei elanud enne 1918. aastat kunagi koos. Tekib küsimus — miks mõistetakse kroaadid vangi selle eest kui nad laulavad oma rahvuslikke laule või kannavad kroaadi embleeme? Ja millest see tuleb, et Ühendriikidest ja Kanadast saadetakse Tito rezhiimile sadu miljoneid dollareid majandusliku abistamisaktsiooni raamides, vaatamata sellele, et Jugoslaaviast saabub vabasse maailma pidevalt teateid sealsetest van-

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

10. ja 11. nov. dr. R. Pahapill, tel. 921-7777.

17. ja 18. nov. dr. J. Marley, tel. 921-7777.

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

gistamistest ja rahvuslike aspiratsioonide mahasurumistest? Miks räägitakse diskrimineerimisest Rodeesias ja Lõuna-Aafrikas ja mitte Jugoslaavias? Ja miks unustatakse see fakt, et kakssada aastat tagasi olid Ameerika Ühendriikide rajajateks „separatistid" ja „mässajad" ja miks keegi ei nimeta Iisraeli patrioote „terroristideks"?

Neid samu küsimusi küsime ka meie kui me Moskva ülemvalitsuse alla painutatud eesti rahva huvide ja õiguste eest võitleme. Kroaate ja eestlasi ning nende rahvaste probleeme tuntakse siinsel mandril väga vähe. Ja kui üks New Yorgi politseitegelasi irooniliselt mainis, et kroaatide ja nende mureda tundmiseks on vaja magistrikraadi, siis kehtib see samuti ka eestlaste ja nende probleemide kohta. Seda arvesse võttes on eriti tervitatav meie vabadusvõitluslike organisatsioonide uus algatus meie rahva ja tema probleemide tutvustamiseks läänemaailma suuremates ajalehtedes maksuliste selgituskuulutuste kaudu.

*

Ameerika Ühendriikides avaldati detailid möödunud aastal teostatud simuleeritud sõjamängu kohta, mille eesmärgiks oli selgusele jõuda, kuivõrd ameeriklased ja nende liitlased on ette valmistatud Varssavi pakti sõjajõudude võimalikuks kallaletungiks Euroopas. Selle „võitluse" tulemusi kalkuleeriti ja analüüsiti üksikasjaliselt elektronarvutite abil ning tulemused olid lääneriikidele masendavad — N. Liit oma liitlastega oli võimeline vallutama Kesk-Euroopa 30 päevaga ning hävitama lääneriikide 600:000 mehelise armee.

See omapärane simuleeritud Kolmas maailmasõda, mis kandis koodinimetust „Nifty Nugget", andis selge ülevaate, et Ühendriigid oma liitlastega ei ole kaugeltki sõjaks ette valmistatud. Nii selgus, et Ühendriikide armeel ei lihtsalt ole vajalikul määral laskemoona, toiduvarustust, kütteainet ja tagavaraosi ning suur osa kalkuleeritud inimkaotusest olid tingitud sellest, et paljud haavatud surid arstiabi ja sanitaarlennukite vähesuse tõttu. Edasi tehti kindlaks, et Ühendriikide mobilisatsiooni plaan ei andnud loodetud tulemusi ning et ameeriklastel ei olnud reguläarmeele täienduseks välja panna poolt miljonit sõjalise väljaõppe saanud meest, keda vajati Euroopa kaitseks. Ja mis kõige kurvem — suur osa mobiliseeritutest pidid tulema Euroopasse erariietes, kuna puudusid mundrid nende varustamiseks.

Selgusid ka teised kummalised lüngad. Näiteks on Ühendriikide presidendil õigus lippude alla kutsuda maa- ja lennuväes teeninud isikuid, kuid mitte mereväelasi. Samuti ei ole tal 1973. aastast alates õigus mobiliseerida vajalikul määral arste. Mobilisatsiooni probleemid kujunesid Kolmanda maailmasõja analüüsijatele kõige raskemini puretavaiks pähkleiks, kuna sundusliku sõjaväeteenistuse kaotamise järele ei ole Ühendriikides sõjalise väljaõppega mehi, samuti puudub süsteem, et lokaliseerida 150.000 endist palgasõdurit, kes on oma teenistusaja Ühendriikide sõjaväes lõpetanud kuid peaksid alluma mobilisatsioonile. Mis puutub laskemoona, siis vähendasid ameeriklased kuus aastat tagasi Iisraeli —Araabia sõja ajal Euroopas tunduvalt oma laskemoonatagavarasid, saates need Iisraeli. Seni pole vaevaks võetud neid tagavarasid täiendada.

Ühendriikide sõjaväe kõrgemad juhid on alarmeeritud, et venelased relvastuvad erakordselt kiire tempoga ning on viimase kümne aasta jooksul kulutanud relvastusele 10 miljonit dollarit rohkem kui ameeriklased. Seda kinnitab ka sõjaväe koosseisus ja relvastus. Venelastel on praegu lippude all 3.658.000 meest, ameeriklastel ainult 2.022.000. Tanke: venelastel 50.000, ameeriklastel 10.500; kahureid: venelastel 40.700, ameeriklastel 18.000; taktikalisi võitluslennukeid: venelastel 4350, ameeriklastel 4164; suuremaid sõjalaevu: venelastel 523, ameeriklastel 260.

Kõiki neid numbreid ja andmeid lugedes on selge, miks venelased on viimasel ajal muutunud nii ülbeteks, et nad isegi enam Kuubalt oma sõjavägesid välja ei vii. Ja samuti on selge, miks Ühendriikide staabiülem kindral David C. Jones senatis toimunud ülekuulamisel mainis, et SALT II on Ühendriikidele ainult siis vastuvõetav kui ameeriklased oma sõjalisi jõudusid märgatavalt suurendavad.

AMI

(Järg lk. 3)

Äsja toimus Toronto Eesti Majas Eestlaste Kesknõukogu Kanadas üldkoosolek, kus tulid arutusele meie vabadusvõitluse probleemid ja valiti keskorganisatsioonile uus juhatus ja teised organid. Pildil on kõnetoolis abipraost T. Nõmmik, kes ütles kokkutulekule avapalvuse.

Foto: Vaba Eestlane

ESTO-80 laulupeole registreeritud 42 koori

Kanada eestlased saadavad Stokholmi 8 koori

STOKHOLM — Nagu selgub ESTO-80 laulupeo toimkonna juhataja Jüri Raidi informatsioonist, on laulupeole registreeritud segakooride lauljaid 766, naiskooride lauljaid 160 ja meeskooride lauljaid 211. Laulupidu toimub laupäeval, 12. juulil algusega kell 2 p.l. Älvsjö näitusehoone kongresside hallis, kus lauljaid mahub lavale 1200 ning publikule on ette nähtud 6000 kohta.

Laulupeo segakooride juhtideks on Harri Kiisk ja Roman Toi, naiskooride juhtideks Toomas Tuulse ja Harry Truus, meeskooride juhtideks Rein Tubin, Eero Tarjus ja Lembit Leetma ning lastekooride juhiks Harri Kiisk. Segakoore on registreeritud USA-st 8, Kanadast 7, Austraaliast 2, Rootsist 5 ja mujalt Euroopast 4, naiskoore USA-st 2, Austraaliast 2, Rootsist 2 ja mujalt Euroopast 1, meeskoore USA-st 3, Kanadast 1, Austraaliast 2, Rootsist 2 ja mujalt Euroopast 1. Lastekooride arv ei ole veel selgunud. Nende noodid lähevad välja lähemal ajal.

Küsimuse all on olnud ka erisegakoori esinemine laulupeol ca 10 minutilise kavaga koos eesti rahvapillide orkestriga.

Vastavat segakoori organiseeritakse Kanadas.

Kui laulupeo pääsmed on läbi müüdud, on võimalik eritellimise teel saada kasutamiseks kõrvalsaal ca 1000 kohaga. Sinna korraldatakse lavalt otseülekanne suureekraanilise värviteleviisori ja stereo-hääleseadeldise abil. Sissepääs sinna ca Rkr. 10.

Laulupeo vaheajal on kasutamiseks suuremad kõrvalruumid. Oleks soovitab, et eri maade rahvatantsurühmad esineksid laulupeo vaheajal kõrvalruumides või ilusa ilma puhul väljas. „Mässani" restoran pakub laulupeo vaheajal soovijatele kerget einet iseteenimise korras. Kontserdi ajal on restoran suletud.

Laulupeo kontserdi lindistamine, kui kasutatakse mikrofone otse laululavalt, on keelatud. Eriluba selleks tuleb nõutada laulupeo toimkonnalt. Sama nõue kehtib filmimise suhtes, mis puudutab n.ö. professionaalset filmimist. Soovitav oleks vastavate lubade väljaandmine koostöös majandustoimkonnaga.

ESTO-80 mälestusesemete või teiste saaduste müük laulupeol toimub ainult laulupeo toimkonna loal ja kokkuleppel.

Kunstitoimkonnal on võimalus kasutada laulupeo ajal „Mässani" seinapinda maalide väljapanemiseks. Ka sellest soovist tuleb varakult teatada laulupeo toimkonnale.

ESTO-80 laulupeo märk on tellitud. Selle saavad kõik tegelased ja seda müüakse ka publikule.

Erirongi tellimine Stokholmi keskjaamast laulupeole sõiduks (9 minutit) on kõne all ja lahendatakse toimkonna töö raames. Erirongi tellimine rahva äraviimiseks Älvsjöst peaks toimuma kcostöös rahvapeo toimkonnaga.

Erasõidukite parkimiseks on 2000 kohta. Ei ole veel lõplikult otsustatud kas korraldatakse valvega ja maksuline parkimine või tuleb see vaba ja valveta. Garderoob laulupeo ruumides on maksuline ja valvega.

Laulupidu korraldavasse toimkonda kuuluvad J. Raid (juhataja), M. Lääts, E. Klemmer, V. Marvet, E. Truuvert ja J. Ära.

Lauljate vastastikuseks tundmaõppimiseks ja sõprussidemete uuendamiseks korraldab Eesti Lauljaskond Rootsis ESTO-80 raames esmaspäeval, 7. juulil kell 14.00 Lauljate päeva. Koht selgub hiljem, olenevalt osavõtjate arvust.

Lõpuks juhib toimkond tähelepanu sellele, et laulupeo noodiraamatu trükk on praegu otsas.

Huvitav filmiõhtu Toronto Eesti Majas

Pühapäeval, 11. novembril, algusega kell 3 p.l. toimub Torontos Eesti Majas Elmar Epneri filmide demonstratsioon. Esitamisele tulevad filmid „Estonian heritage" ja „Norra — looduslike võlude maa". Esimeses filmis antakse kokkuvõtlik ülevaade Eestist ja eestlastest, alates vanemast ajaloost. Järgnevad mitmed iseloomustavad ajaloo-perioodid, kuni lõpeks esitakse läbilõikeline ülevaade eestlastest Ameerika mandril. Igale osale annab sissejuhatuseks ekraanil lühikese seletuse Liilia Corradi. Teise kommentaatorina filmis tegutseb Urmas Kärner. Kogu filmi kommentaar-käsikiri ja stseenide lõiked on Elmar Epner'ilt. Filmimees on ilmselt näinud palju vaeva, et saada huvitavaid ja harukordseid filmivõtteid, mida vist vaevalt keegi varem on näinud.

Hilisema ajaloo osa juhatavad sisse I maailmasõda ja Vene keisririigi lagunemine. Järgnevad võtted meie iseseisvuse manifestist ja võisime hiljem näha ja kuuldagi president K. Pätsi kõnelemas. Oli üllatuslik, et filmimehel oli korda läinud kusagilt välja tuua koguni Vabadussõja filmivõtteid, mis valmistatud L.-Eesti rindel ühe Taani filmikompanii poolt. Lühikesest iseseisvusse ajast on pilte talutöost, linnaelust, sportimisest ja laulupeost (1938).

Nõukogude okupatsiooni ajal oli meil range pildistamiskeeld, kuid filme oli siiski tehtud ja nendest on mõned Epner oma valdusse saanud. Oli isegi pilte küüditamisest ja metsatööst Siberis. Saksa okupatsiooni ajast on momente õhurünnakust Tallinnale, purustustöid linnades, lühike stseen „Moero" hukkumisest ja põgenemistest. Traagilisemalt mõjuv osa filmis on kahtlemata Rootsi põgenenud Balti sõjaväelaste sunniviisiline väljaandmine venelastele. Saksamaale põgenenud kaasmaalastest antakse lühike ülevaade ka nende elust ja tegevusest DP-laagrites, enne emigratsioonile asumist.

Nagu E. Epner rõhutab, on kõik tema eestiainelised dokumentaalfilmid valminud autori oma „kulu ja kirjadega". Väljaarvatud vast orig. „Estonian Heritage", milleks tuli osaliselt toetust Washingtoni föderaalvalitsuselt. Meie keskkete rahvus-organisatsioonide ülesandeks oleks leida majanduslikult võimalusi nende paljundamiseks. New Yorgi E. Kultuurifond on juba oma panusega kiiduväärt alguse teinud.

-F-

L. Virkhaus Eesti Meeskoori auliikmeks

NY. Eesti Meeskoor valis juhatuse ettepanekul oma auliikmeks helilooja, dirigendi ja orelikunstniku Leo Virkhausi. Valimine toimus koori koosolekul 24. oktoobril üksmeelselt.

L. Virkhaus, kes varemalt elas Bostoni lähedal, kust ta käis juhatamas koori ka Connecticutis, asus hiljuti elama Texasesse. Tal seisab ees 70. juubelisünnipäev.

M.T. MANKIN REAL ESTATE REALTOR

MARK T. MANKIN REALTOR

2670A Yonge St. (at Lytton Blvd.)
Toronto M4P 2J5

Kinnisvara ostu või müügi korral helistage

Toomas Mankin, tel. 487-4477
kodus 447-2017

H. KIRIK Insurance Agency

KINDLUSTUSED

23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

KAASMAALASED

Laenu vajaduse korral kasutage Toronto Eesti Ühispanga madalaid laenuintressimäärasid.

HÜPOTEEKLAENUD 14% aastas

Intressid arvestatud veerandaasta viisi. Laenud on lahtised.

PERSONAALLAENUD 14,7% aastas

Personaallaenud on laenuvõtja surma või jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud $10 000.— ulatuses.

ÜHENDUSES ON JÕUD!

„Triinu" õhtu Torontos

Naisselts loodab, et ajakiri jääb eesti kodude häälekandjaks

Igal sügisel on Toronto Eesti Naisselts avanud oma talvise hooaja „Triinu" õhtuga. Palju aastaid on sel puhul olnud kaugeks külaliseks eesti kodude ja naiste ajakirja „Triinu" asutaja ja peatoimetaja Vera Poska-Grünthal, kes aga tänavu pidi tervislikel põhjusil sõidust Torontosse loobuma. Peetri koguduse saalis oli kuni 100 naisseltsi liiget ja nende külalist.

Õhtu avas T.E. Naisseltsi kultuuriala juhataja „Triinu" Kanada toimetaja Malle Laansoo, andes edasi koosolijaile „Triinu" peatoimetaja V. Poska-Grünthali õnnesoovid õhtu õnnestumiseks, kes avaldas lootust, et „Triinu" ka tulevikus jääks eesti naiste ühise koostöö viljana meie kodude häälekandjaks. Ühtule soovis head kordaminekut ka „Triinu" väljaandja A. Külm koos suure tordiga ja teatas, et tema teeb omalt poolt kõik, et ajakirja tase seisaks kõrgel ja leiaks tee võimalikult paljudesse eesti kododesse.

M. Laansoo on praegu üheks „Triinu" toimetajaks ja sellepärast tõi ta ilmekaid iseloomustusi milliseid soove ajakirja osas toimetajale on antud ja mida tabavalt iseloomustab eesti vanasõna „kivisülda on kergem mõõta kui kokku kanda".

Nii on inimestel väga palju erinevaid ja üksteisele vasturääkivaid arvamusi ja soove. Üks ei salli, kuid teine hindab reisikirjeldusi, üks hindab, teine mitte naisorganisatsioonide tegevuse ülevaateid, üks ähvardab tellimise ära ütlelda kui toiduretsepte avaldatakse, teine tahab neid rohkem. Sellesarnaseid soove on tulnud mitmeid uuel toimetajal vastu võtta. Igas ajakirjas ilmunud alal on nii poolt kui vastuolijaid. Et eesti naised on kriitilised, on arusaadav ja seletatav, kuid ajakiri ón ka rohkesti kiidusõnu saanud.

Lõpuks M. Laansoo avaldaski lootust, et ühendus „Triinu" lugejate ja kaastööliste vahel püsima jääks, sest neile kõigile, kes on andnud oma aega ja tööd, on tähtis teadmine, et seda tööd tõesti kellelegi tarvis läheb, et see kellegile rõõmu teeb ja et see kedagi rahuldab.

Eeskavalises osas esitas Maret Lepik valiku eesti rahvalauludest, kus jagati naistele ja noorikutele naljatoonis õpetusi.

Ellen Irs esitas pikema vemmalväärsilise loo pagulusest, Hilja Aun rääkis Eesti maakondade vappidest käsitöö alana, Tamara Norheim laulis kaks laulu, kuna tütar saatis klaveril ja lõpuks luuletaja Salme Ekbaum esitas kolm luuletust oma eeolevaks jõuluks ilmuvast luuletuskogust.

Ülejäänud osas joodi kohvi ja maitsti „Triinu" väljaandja poolt kingitud torti.

Aidake kaasa, et

„VABA EESTLANE"

leviks kõikidesse eesti kodudesse!

VABA EESTLANE

kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$35.—	$38.—
Poolaastas	$19.50	$21.—
Veerandaastas	$10.50	$11.—

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$56.—	$61.—
Poolaastas	$30.50	$32.50
Veerandaastas	$16.—	$17.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $72.—, poolaastas $36.—, veerandaastas $19.—

Aadressi muudatus 50 centi. Üksiknumbri hind 45 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:

VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." ..... 197 . Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

LAHKUS IGAVESSE RAHUSSE VAIKSELT UINUDES MINU ABIKAASA

OTTILIE LIGE

Sündinud 17. jaanuaril 1912 Riias
Surnud 26. oktoobril 1979 Vancouveris

Leinas mälestavad

Õndsad on need surnud,
kes Issandas surevad!

abikaasa JOHANNES LIGE lastega ja
tütar LEINI Eestis

ARMAST VENNA JA ÕNU ABIKAASAT

OTTILIE LIGE't

mälestavad kurbuses

Suurel hommikul näeme jälle!

HELMI ja FRED KASK perega Arizonast
MAGDA LIGE perega Baltimorest

PUHKA RAHUS

AUGUST PAAT

Mälestavad sõbrad

SIINA ja JAKOB KEMBI
ELLA ja ANDREI MIRK
HANS ja HELGA SELDE
KÄRT ja JAAK SELDE
VEEDA ja MEETA WESIK

PUHKA RAHUS

ALEKS LINNAS

Mälestavad leinas

HELMI ja VOLLI ALASOO
SIINA ja JAKOB KEMBI
ELLA ja ANDREI MIRK
LIISA MIRK
AMANDA ja DOLF VAHA

HEAD SÕPRA

LIINA POLLI't

mälestavad

V. KÜLA perekonnaga
H. TOOME perekonnaga
V. MIHKELSON perekonnaga
H. ROSENBERG perekonnaga
H. SEPP perekonnaga
V. LUHAORG tütarde ja väimehega
L. SÖDERLUND
E. TAIMRE

◉ Kunstnik Richard Sööt annetas oma loomingust ühe maali Eesti Rahvuskomiteele Ühendriikides kinkimiseks mõnele ameerika asutusele komitee juhatuse äranägemisel.

„VABA EESTLANE"
on valvel eestlaskonna
üldhuvide eest!

◉ Stokholmi läänlastel-hiidlastel on juba aastaid olnud iga-aastane koosviibimine. Seekord toimub see 10. novembril. Kavalises osas esineb noorte laulugrupp „Homne Päev" Jaan Seimi juhatusel.

LAHKUS MEIE HULGAST ARMAS ISA, VANAISA JA AIAPAPA

ALEKSEI LINNAS

Leinavad

LIA TOMSON abikaasa ja pojaga
ESTER MURPHY abikaasa ja tütrega

KALLIST SUGULAST

MIINA HIIUVÄIN'a

mälestavad leinas

Ja Tema pühib ära kõik pisarad nende silmist.
Ilm. 21:4

MIHKEL HIIUVÄIN
MAIMU perekonnaga
ENDEL perekonnaga
EVELINE perekonnaga
SALME ja KARL lastega Saksamaal

ARMAST

LIINA POLLI't

mälestavad

VIRVE ja ARTHUR TIIDO
RITTA ja LEMBIT TIIDO
HELMI ja ARNOLD SILDVA
REET ja OSVALD SILM

UNUSTAMATA KALLIST

LIINA POLLI't

mälestavad kurbuses

KOIDULA ja OLEV lastega

LIINA POLLI't

mälestab leinas

perekond G. E. LAIKVE

Kaastunne KANNU skaudiperekonnale ema ja vanaema

LIINA POLLI

lahkumise puhul

Kui üks süda ja üks hing!

LEMBITU MALEV

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

◉

Matusemaja on üle 115. aastz teeninud Metropolitan Toorntot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Ilmar Ussisoo surnud

Rootsis suri 23. oktoobril matemaatik ja geodeet Ilmar Ussisoo, kes oli sündinud Tallinnas tuntud koolitegelase, riikliku tööstuskooli juhataja Teodor Ussisoo pojana 1. märtsil 1924. Kadunu alustas õpinguid kõrgema hariduse saamiseks Eestis Varsti pealetulnud sõda viis ta võitlema Soome Eesti au ja Soome vabaduse eest. Jatkanud õpinguid pärast sõda Rootsis, sai temast hinnatud mees geodeesia alal, kes sageli esindas Rootsit vastavatel rahvusvahelistel konverentsidel. Ta oli tegev ka soomepoiste organisatsiooni JR 200 sõprusühingu juhatuses Stokholmis.

Eesti Seltsi raamatukogu on avatud

Toronto Eesti Seltsi juhatus teatab, et seltsi raamatukogu on avatud igal neljapäeva õhtul algusega kell 18.00. Eesti Seltsi juhatus loodab jällegi näha lugejatest sõpru raamatukogus. Jällegi on oma abistava käe raamatukogu hoidjaks ulatanud Vally Bolotov, keda võib näha iga neljapäeva õhtul. Ärge unustage teda jällegi külastamast.

TORONTO EESTI
SELTSI JUHATUS

KIRIKUD

EESTI EV.-LUTERI USU
PEETRI KOGUDUS TORONTOS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

PIIBLIPÜHA JUMALATEENISTUS pühapäeval, 11. novembril kell 11 hommikul. Teenib koguduse õpetaja ja kõneleb Kersti Pinna. Laulusolist Margit Viia. Piiblitund kell 10 homm. Pühapäevakool kell 11 hommikul. Pühapäevakooli koori harjutus kell 10.15 hommikul. Leerieelsed kell 11 hommikul.

NOORTEKOOR LOOTUSE TULUÕHTU pühapäeval, 11. novembril kell 7 õhtul. Esineb Noortekoor Lootus Rosemarie Lindau juhatusel. Laulavad õdede Lindau tertsett ja koori ansambel. Tuluõhtu toimub kiriku alumise korruse saalis.

TÄISKOGU JUMALATEENISTUS pühapäeval, 18. novembril kell 11 hommikul. Mängib leerinoorte ansambel Inga Korjuse juhatusel.

SURNUTE MÄLESTUSPÜHA JUMALATEENISTUSED: Esimene jumalateenistus pühapäeval, 25. novembril kell 11 hommikul ARMULAUAGA. Laulab Cantate Domino koor Charles Kipperi juhatusel. Teine jumalateenistus pühapäeval, 25. novembril kell 6 õhtul ARMULAUAGA. Laulusolist Estra Väli-Toompuu.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

EESTI SIHTKAPITAL KANADAS
Annetused ja testamendipärandused on tulumaksuvabad. Annetaja soovid täidetakse.
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

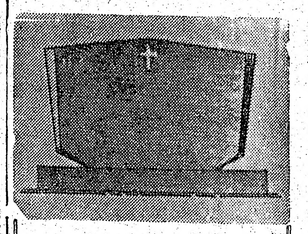

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147, õhtuti 447-1206
Nigul Virro

Tujuküllane Meeskoori ball

toimus laupäeval, 3. novembril Holiday Inn'i Commonwealthi hubases saalis. Hoolimata sellest, et selleks nädalalõpuks oli kuhjunud palju seltskondlikke ja kultuurilisi üritusi, oli ballile kogunenud siiski ligemale paarsada külalist.

Balli kavaliseks osaks kogunesid laulumehed orkestri poodiumi ette, et tervitada külalisi traditsioonilise lauluga „Olge tervitet daamid ja härrad", mille järele koori esimees Heiki Paara ütles kõigile tere tulemast, tervitades eriti kaugelt külalisi, kelledeks olid H. Männil Caracasest, R. Susi New Yorgist ja R. Olljum abikaasaga Vancouverist, kes oli omal ajal lauluvennaks Stokholmi meeskooris.

Järgmiseks esitas meeskoor Harry Toi juhatusel kolm laulu: „Rõõmsad laulumehed", „Oleks mul üks kambrike" ja „Üksainus õis". Järgnes tants, mille alustas avavalsiga Heiki Paara koos abikaasaga. Tantsumuusika eest hoolitses Gustavsoni orkester.

Hiljem tantsu vaheajal laulis Tamara Norheim Asta Ballstadti klaveri saatel: „Viin, mu armastatud linn" ja „Kõrvelaul", millele reageeriti suure aplausiga, nii et tuli veel anda lisapala, milleks oli „Kuuvalgel ööl" dr. Zhivagost.

Ballil olid mitmed sünnipäevalapsed, eesotsas Asta Ballstadt'i ja naissektsiooni perenaise Eve Püssiga ja nii lauldi kõikidele sünnipäevalastele „Me soovime õnne!"

Meeskoor koos oma külalistega on aastate jooksul kujunenud ühiseks pereks ja vähe leidub neid, kes üksteist ei tunneks. Ballilt veidi pärast kesköödi lahkudes mõtles vist igaüks, et oli meeldiv õhtu ja kohtume järgmisel sügisel jälle.

Mälestati eesti kodu ja talu

Mulkide koosviibimine oma kodukotuse teemaga

Pühapäeva pärastlõunal toimus Tartu College'is Mulkide Seltsi tavakohane sügisene koosviibimine millest ligemale paarsada mulki ja nende külalist osa võtsid. Lauad olid dekoreeritud sügislillede ja viljapeadega, kuna E. Silm oli valmistanud siluettjoonistuse, kus ühel oli kündja, teisel külavaja kuna kolmandal ahervared.

Kavalise osa alul E. Kink iseloomustas Mulkide Seltsi nagu suurt perekonda, kes kord aastas kokku tuleb. Ta andis sõna Mulkide Seltsi esimehele J. Vihmale, kes tervitas kohaletulnuid, kes tähistasid selle õhtuga oma kodu, talu ja eesti põllumehe aegadepõlist osa eesti rahvas. Ta tervitas endist Viljandi maavanemat Mihkel Hansenit, teiste maakondade esindajaid, kuna külalisi oli Austraaliast, Ühendriikidest ja Vancouverist ja ütles, et õhtu pealkirjaks on „Eesti talu läbi aegade", mis on põimitud mälestustega „Mu meelen kuldne kodukotus".

Selle raamistuses minnakse mõttelennus üle mere armsaisse kodukohtadesse, austades eesti talu ja selle vaprat põllumeest, kes on olnud tähtsamaid talasid eesti ühiskonnas.

J. Vihma ütles, et kui meie sõjameestele on püstitatud ausambaid, siis tuleks ausammas püstitada ka eesti põllumehele, kes on kannatanud ülekohtu all ja kelle elutöö on hävitatud, kuna ta ise on saadetud Siberisse orjatööle. Tänasel õhtul soovime ja palume, et ükskord tuleks aeg, kus valgesärgiga, puhta südamega vaba põllumees, künnaks musta mulda sinise taeva all oma kuldses kodukohas.

Sellele järgnes pikem põimik, kus E. Kink esitas eesti, peamiselt mulgi soost põllumehe ajaloo, kus teksti vahel oli ühislaule, duette, ja soololaule. Põimiku juhatasid sisse solistid Elna Libe ja Olev Härm, kuna akordionil saatis Elmar Tani. Nad laulsid esimese salmi „Mu meelen kuldne kodukotus", mis siis muutus ühislauluks.

Põimikus kirjeldati Mulgimaad ajaloolisel taustal, muistset vabadussõda ja Lembitu katset maakondi ühendada, eesti kodu osa eestlaste kujunemisel, mulkide talude ostmist ja püüdlikkust hariduse poole, kuni saabus Eesti iseseisvus.

Selle aga hävitas nõukogude okupatsioon, küüditamised, mille tulemusena pole enam mulke ega nende talusid.

Teksti vahel lauldi ühislauluna „Mats alati on tubli mees", solistid esitasid dueti „Mulk on ikka uhke mees", mis muutus ühislauluks, teise dueti „Vaikne kena kohakene", ühislauluna „Mulgimaal seal on hea elada", E. Libe soololaulu ja teksti lõpul Salme Ekbaum esitas oma luuletuse „Külimit". Sellele järgnes mulgi hümn „On maid maailman tuhandet".

Lõppsõna ütles endine Viljandi maavanem M. Hansen. Ta alustas eesti maarahva defineerimisega, mille üheks mõisteks on inimene, kes armastab oma maad viljakaks teha. Ta ütles, et eesti talu ehitamine pole olnud kerge, sest venelased tulid tihti röövima, naisi ja lapsi orjusesse vedama. Eestlased aga olid nagu puud, mis ajasid oma juured sinna kus nad mulda leidsid. Eesti talus hoiti ka eesti vaimu. Sealt saadeti välja saadikud, kes hakkasid oma maa õiguste eest võitlema, kuid eesti talust tulid ka Tõnissonid ja Pätsid.

Ta meenutas ringsõitu 1939. suvel kui iga üksiktalu õuel lehvis Eesti lipp, mis oli lõpmatult kaunis elamus.

Kuid eesti talu oli kodu kuhu alati tagasi rutati. Selle talu eest võideldi, nendest saadeti mehed välja oma maad kaitsma. Kuid 30 aastat tagasi need hävitati. Peame oma südames neile mõtlema, kes kannatasid koos oma maa eest, eriti need kes jäid sinna talu hoidma.

Eesti talu ja nende kannatanud inimesi mälestati vaikse leinaseisakuga.

Edasi mainis ta, et kodumaal pole enam talusid. Kuid kodumaal olijaile annab jõudu teadmine, et oma maapind on nende jalgade all, mis teeb neid tugevaks.

Lõpuks märkis ta, et eestlastel noortel paguluses on elav huvi kodumaa ja eesti keele vastu ning soovivad eesti kultuuri edasi kanda.

Pärast õhtusööki laulsid E. Libe ja O. Härm veel paar laulu. „Vana väike Viljandi" ja „Kodulinnale". Mõlemad olid O. Härmi ema meloodiad.

Tervituste osas R. Olljum tõi tervitusi Vancouveri mulkidelt Kaljumägede tagant, kes kippuvat saarlaste ja hiidlaste hulgas ümberahvustuma. Selle järele oli ühislaule, korraldati loterii ja hea tuju kestis mitu tundi.

UUED INTRESSIMÄÄRAD ÜHISPANGAS

Ühenduses üldiste intressimäärade muudatustega on ka Toronto Eesti Ühispanga juhatus jälle tõstnud seniseid intresse.

A. Hoiuintressid:

1. **Tshekikäibeta hoiuarved 12% alates 1. nov. 1979.**
   Intressid arvestatud iga kuu madalamalt summalt.
2. **Tshekikäibega jooksvad arved 3½%** (endine).
   Intressid arvestatud iga kuu madalamalt summalt.
   Tshekimaksu ei ole. Tasuta nimelised tshekid.
3. **Tähtajalised hoiused**
   1-aastase tähtajaga 11,75% alates 30. okt. 1979. Alammäär $1.000.—
   Intress makstud 2 korda aastas ja tähtpäeval.
4. **Hoiuarved riiklikult kindlustatud kuni $20.000.— isikult.**

B. Laenuintressid:

1. **Hüpoteeklaenud 14%**
   Laenumaksud veerandaasta viisi. Teated saadetud 2 nädalat enne maksu tähtpäeva.
2. **Personaallaenud 14,7%**
   Laenumaksud igal kuul laenusaamise tähtpäeval. Teateid ei saadeta.
   Laenuintressid jõustusid 29. oktoobrist 1979

TORONTO EESTI ÜHISPANK
Member of Ontario Share and Deposit Insurance Corporation (OSDIC)

Ainus eesti teatrietendus sügishooajal

Kanada Eesti Teater töötab juba pikemat aega sügishooaja etenduseks.

Avaetenduseks on seekord uus ja senilavastamata näidend: Lembit Laane „Sündinud vabaks". — Näidendi põhiidee on sügavasti rahvuslik ja jõuline. Selles näeme kiiresti arenevaid stseene ja kõrgpingelist võitlust. Näidend on ehitatud sügavale patriotismile ja stseenid kulgevad filmiliku tempo ja pingega.

Lõppstseenid viivad vaataja ESTO-80-ne pidustustele Stokholmi, kus toimub palju huvitavaid seiklusi ja üllatusi. Seal oodatakse kodumaa laeva ja otsitakse nende rahvapeo pileteid.

Torontot esindab jutumees ja „kuldsuu", kes annab Toronto eestlaste elust värvika ülevaate. — Torontos minevat nüüd seltskondliku elu juhtimine naiste kätte, kes ajavat „kingsepad kokku ja rätsepad ritta!"

Lavastuses näeme uute talentide sähvatusi, nagu see on olnud omane Rein Andre pedagoogilisele tööle. — Teater vajab pidevalt noori jõude ja uusi nägusid.

Arvuka tegelaskonnaga uus näidend „Sündinud vabaks" näeb lavavalgust pühapäeval, 2. dets. kell 5 pärast lõunat Lawrence Park Collegiate'i (Avenue Rd. — Lawrence Ave.) teatrisaalis. Nummerdatud pääsmed on eelmüügil tavalistes müügikohtades.

EESTI MAJA KOHVIK on avatud sügisperioodil järgmistel aegadel:
esmasp. — neljap. kell 5—10 p.l.
laup. 9—2, pühap. 12—7
SOOJAD LÕUNAD
Peolaudade korraldamine — soojad ja külmad toidud.
Informatsiooniks helistada hommikul 9—11 või pärast kell 11 õ. tel. 928-0245 või võtta ühendust kohviku pidajaga kohapeal.
KOOSVIIBIMISTEKS VÕIMALIK RENTIDA KOHVIKUT.

ALLAN G. OOLO, D.C.
teatab oma kontori avamisest
North Scarboro Professional Centre'is
3420 Finch Ave. E. (Warden'i juures) Scarboro, Ontario M1W 2R6
TELEFON 497-4802

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave
Toronto, Ont.
M4K 1N8
Tel. 466-1951 või 466-1502
Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstkäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Uued kasukad tellimistööna
Kasukate parandused, ümbertegemised ja puhastused soodsate hindadega
Aadress: 5463A Yonge St. Willowdale, Ont.
(The Finnish Place'i peal)
THE FURRIER
OLLI NIEMINEN
Telefonid: 224-2008, 881-0189

Uued ja kasutatud PianOs
Hea klaver on eluaegne investeering!
Suur valik tunduva hinnaalandusega.
Ka rentimine.
Saadaval kõik muusika instrumendid.
Remeny
HOUSE OF MUSIC LTD.
553 Queen St. West, Toronto
M5V 2B6 ● Tel. 363-1986

S & G TIRE SERVICE
459 Roncesvalles Ave. Tel. 534-6602, 534-9939
LUMEKUMMID
ESINDAME: Uniroyal, Vredestein, Michelin, Goodrich'i „radialply" autokumme. Kõik suurused. Tarvitatud autokummid.
Autokummide parandamine.
Elektrooniline rataste balansseerimine. Kõigilt uutelt kummidelt hinnaalandus.
Müüme kõiki uusi ja pruugitud rattaid.
HINNAD ERITI ODAVAD JA TÖÖ EEST VASTUTUS
Töötame esmaspäevast reedeni kella 8.30—6.00 ja laupäeviti kella 8.30—1.00.
S. MALMSTRÖM & SON

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

SWEDISH FURNITURE HOUSE
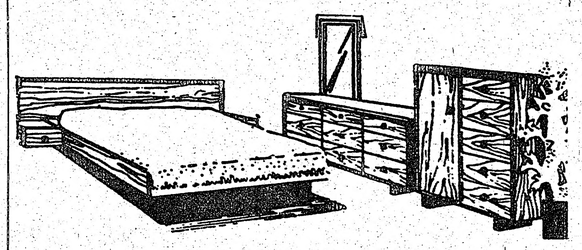
Riiulid, magamistoa-, elutoamööblid, lambid jm.
Suletekid ja tekkide katted jm.
Avatud: esmasp., teisip., neljap., reedel 9—9, kolmap., laup. 9—5
PALJUD ESEMED VÄLJAMÜÜGIL
Astuge sisse ja vaadake ringi!
Nolte
SWEDISH FURNITURE HOUSE
495-6016
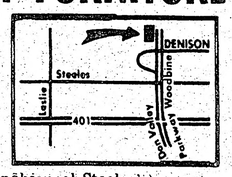

7498 Woodbine Ave. (½ miili põhjapool Steeles'i)

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler
Spetsialiseerunud contact lenside alal
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd
TELEFON 535-6252

FINN-AUTO
Teen kõiki mehaanilisi parandusi (mitte keretöid)
3323 Danforth Ave. Tel. 691-9558
RISTO SAARENVIRTA

KAASMAALASED!
Puhastan keemiliselt (steamcleaning) Teie diivanid ja toolid, vaibad seinast seina ja lahtised Teie oma kodus. — Hel. Erik Lokbik 447-9834

RATAS OPTIK

247 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N2
SOOVITAME PRILLE PARIMAS KVALITEEDIS
KÄEKELLADE MÜÜK JA PARANDUSTÖÖD

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
698-2745
Teeme uusi ja parandame vana nii linnas kui ka suvilates
Müüme aknaid ja installeerime
WINDOWS BOUNDS
1916 Queen E, Toronto

SPORT

Sada skaudinoort võistlusrajal

Orienteerumisvõistlused Sunnybrook Pargis

Möödunud laupäeval toimus Toronto eesti skautlike noorte üksuste ühine orienteerumisvõistlus Ida-Torontos asuvas Sunnybrook Pargis. Pehme ja päikeseline sügis-ilm meelitas 118 noort võistlema ja 96 neist täitis võistlus-ülesande. Koos korraldajate ja pealtvaatajatega ol pargis üle 150 eestlase. Võistluse lõpul pakuti noortele einet ja jooki. Peakorraldajana tegutses skautide maleva spordijuht dr. Jaan Roos.

Laupäevane päev oli üks niisugune, mida Kanadas nimetatakse „indiaani suveks". Kirgas päike pilvitus taevas, paras jalutamise temperatuur, kerge tuuleõhk kähistamas langenud lehti. Sunnybrook Park on üks Toronto „kopsusid" Eglinton—Leslie—Lawrence Bayview ruudus looklevate ojade, küngaste ja orgude ning loodusliku pargi-metsaga. Ühes massiivis asub tegelikult kolm erineva nimega parki, millest Wilkets Creek (skaudinooruse metsajõulupuu asukoht) ja Sunnybrook on suuremad ja tuntumad. Sunnybrookis asuvad muide Toronto ratsapolitsei tallid ja maneezh.

Ojasild tallide juures — kogunemiskoht ja stardipunkt — oli laupäeval kella 10 paiku elava liikluse sihtpunktiks.

Esindatud olid noored kõikidest Toronto eesti skautlike noorte üksustest: hellakesed, hundud, gaidid, skaudid ja vendur- ning vanemskaudid, üksuste järgi arvuliselt — Lembitu Malev 41, Põhjala Tütred 32, Kalevi lipkond 22, Rajaleidjate gaidlipkond 18 ja Viking 5. Võistlejad registreeriti, tasusid oma $1.— reg.maksu ja said võistlusteks valmistatud rinnalindi, pargi kaardi ja võistlusjuhised. Oma üksuse või kohapeal moodustatud grupiga siirdusid noored võistlejad maastikule.

Sunnybrook Pargis on permanentsed orienteerumise kontrollpunktid maasse kaevatud postinäol, millel on peal number, täht ja küljes kontrollkaardi perfomeerimise seadeldis. Arvatavasti olid need eesti noortele tundmata, kuna varem pole võistlusi korraldatud selles pargis. Igatahes täitus park rohkem kui tunniks jooksvate poiste ja tüdrukute ning elavate hõigetega.

Võistlusrajalt saabunud noored läksid pärast kaardi ära andmist viimasesse, n.n „vorsti-kontrollpunkti", kus ootasid kuumad koerad ja jook.

Võistluse lõppedes kogunesid osavõtjad uuesti stardipunkti, kus noortemalevate juhtide esindajana dr. Jaan Roos tegi teatavaks võitjad ja jagas välja auhinnad — klaarist plastist ripatsid, millesse sulatatud tuliuus ja särav Kanada sent.

Võistlustel tegutsesid abilistena juhid Jaan Lepp, Siiri Lepp, Bruno Lindre, Lia Pikkov, Silver Kask, Rita Valter, Endel Leis ja Olev Träss.

Võistlustel saavutasid noored järgnevaid tulemusi (tähed tähendavad üksusi: R — Rajaleidjad, PT — Põhjala Tütred, L — Lembitu Malev, K — Kalev, V — Viking):

Hellakesed, 1,8 km: 1) Sinililled R (Liisa Kald, Erika Meipoom, Leili Lukas, Liisa Soots, Lembi Veskimets, Laura Randmaa) 44.6, 2) Sinilinnud R (Pia Kori, Külliki Sillaste, Rita Lees, Ingrid Kängsepp, Tiina Randmaa) 46.0, 3) Maikellukesed R (Riina Kindlam, Kadri Sepp, Karina Tamm, Marja Leena Roos, Taali Rooneem) 48.3.

Hundud, 1,8 km: 1) Veikko Karhunen K ja Eerik Jaason K 42.14, 2) Noolepoisid L (Mikk Altosaar, Tohver Timusk, Heiki Sillaste ja Taavo Rooneem) 62.05, 3) Hundud K (Peeter Roose, Paul Tae, Victor Härm, Madis Saks ja Arvo Laansoo) 63.29.

Gaidid, 2,4 km: 1) Juta Metsala PT ja Oona Mällo PT 64.00, 2) Kalli Hubel PT, Karin Jürman PT ja Tiina Sermat R 89.26, 3) Ingrid Jürman PT ja Tiina Hubel PT 135.26.

Skaudid, 2,4 km: 1) Mikk Jõgi K ja Jaak Raun V 44.50, 2) Ilmar Kütt K ja Toomas Kald K 56.15, 3) Aldrek Meipoom L ja Michel Wdowiak 57.22.

Vanemskaudid, 2,2 km: 1) Mikk Mölder L ja Toivo Makk L 32.09, 2) Michael Sadul L 46.25, 3) Peeter Jeeger L ja Henry Raud L 55.27.

RISTSÕNA NR. 1010

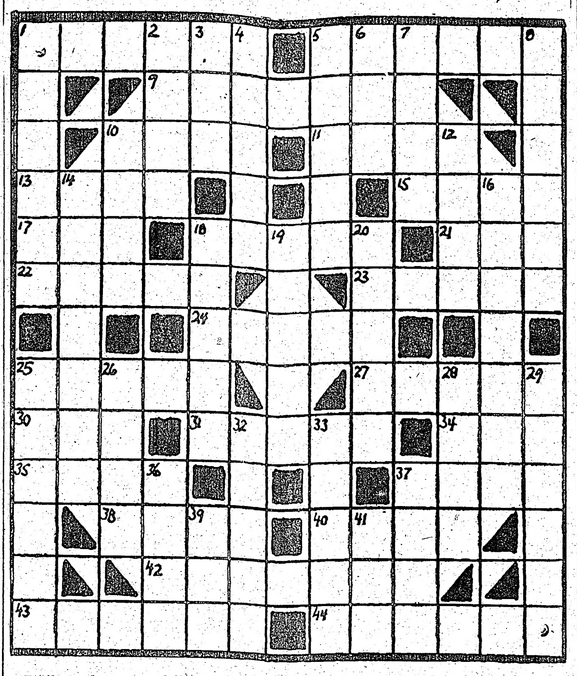

Põikread: 1. Hallikaspruun hobune, 5. Pikkuse mõõtühik, 9. Organisatsiooni juht, 10. Tooli osa, 11. Eestlane ühes võõrkeeles, 13. Nähtamatu aine, 15. Koha määrsõna, 17. Ohver, 18. Eesti kirjaniku eesnimi, 21. Veelind, 22. Alev Harjumaal, 23. Selle sõnaga algab üks käskudest, 24. Kuulus viiulikunstnik, 25. Kukutatud diktaator, 27. Ei saa iga naine, 30. Muinaskreeka jumalanna, 31. Määrsõna, 34. Vorm sõnast saama, 35. ... küll — ütleb see, kel pole kiiret, 37. Peale, 38. Vorm sõnast imema, 49. Sõbramees, 42. Maja osa, 43. Riik Euroopas, 44. Kuju eesti mütoloogias.

Püstread: 1. Tekstiiltööline, 2. Sugupool, 3. Asi, 4. Kalevi kaasa, 5. Mälestusese (uus eestik. sõna), 6. Koha määrsõna, 7. Endine spordiselts Tallinnas, 8. Kohanimi Saare- ja Läänemaal, 10. Surnukeha, 12. Sõna, millega algavad mõned muinasjutud, 14. Kohanimi Järvamaal, 16. Ebameeldiv putukas, 18. Mitte rikas, 19. Olen pikali, 20. Muistsete eestlaste juht, 25. Ühe usundi vaimulik, 26. Talvine sõiduk, 28. Sammu, 29. Jalats, 32. Kohanimi Harjumaal, 33. Tuntud koht Inglismaal, 36. Elukutse, 37. Araabia nimi, 39 Sama, mis 6 alla, 41. Naisenimi.

RISTSÕNA NR. 1009 LAHENDUS

Põikread: 1. Saadik, 6. Panter, 10. Lamee, 11. Kartul, 12. Pelgab, 13. Sakkeus, 14. Laup, 16. Glen, 18. Soga, 19. Varblane, 22. Emal, 24. Särgava, 25. Korsten, 27. Saal, 29. Kalninsh, 32. Erus, 35. Arid, 36. Raha, 37. Petseri, 39. Naaber, 40. Iisaku, 41. Kujur, 42. Raeder, 43. Sigala.

Püstread: 1. Sakala, 2. Aarhus, 3. Ilus, 4. Kalalaev, 5. Eeskava, 7. Ares, 8. Tagala, 9. Rebane, 12. Puur, 15. Porgand, 16. Glasuur, 17. Endel, 20. Alka, 21. Hämar, 23. Mass, 26. Olearius, 28. Ahastus, 29. Kärner, 30. Ligane, 31. Neer, 33. Salaja, 34. Tamula, 37. Pere, 38. Iiri.

Seedrioru loterii

Seedrioru 1979. a. loterii võitude loosimisel 20. oktoobril langesid võidud järgmistele loositähtedele: nr. 215 ($50), nr. 228 ($30) ja nr. 491 ($20). Võitude kättesaamiseks pöörduda Seedrioru laekuri poole: Hugo Allisma, RR nr. 1, Elora. Ontario.

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS

H. LATER & CO. Ltd.

"INSURANCE"

1482 Bathurst St., 4 kord (Bathurst—St. Clair)

Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

MÄRT RAUD

RIIGIEHITAJA KONSTANTIN PÄTS 1874-1956

Raamat on kauni välimusega, arvukad fotod kirjeldavad seda, mis raamatus sõnadega ütlemata on jäänud. Teos on hea tutvumiseks oma rahva ajalooga. Ka siis kui see ennegi on teada, on selles M. Raual mõndagi, mis seni teadmata ja uus, mille analüüsimisel president K. Pätsi isik ja elutöö veelgi suuremana esile tõuseb.

174 lk. $18.00, postiga $1.00 saatekulu

SAADAVAL VABA EESTLASE TALITUSES

ILMUS — 1978. a. kauneim eestikeelne luuletuskogu

Ivar Ivask

„ELUKOGU"

I. Ivask püsib oma luules tugevate sidemetega Lõuna-Eesti vanemate sünnimullas. Tema nägemuslik luule Soomest, selle shamanlikust soome-ugrilisest tundest ja müstikast, aga ka oma ümbruskonnast mujal maailmas on tunderikas ja tähelepanuerk. Elukogusse on valitud paremik ta varem ilmunud kogudest.

320 lk. Hind $10.00 — saatekulu 50 centi

SAADAVAL „VABA EESTLASE" TALITUSES

LUGEGE

Rein Moora — Evald Uustalu

SOOMEPOISID

384 lk. (sellest 64 lk. fotosid) — Hind $14.00 pluss 85 c saatekulu

Johan Pitka

RAJUSÕLMED

Koheselt pärast Eesti Vabadussõda kirjutatud mälestusraamat „värskete" elamustega Eesti vabaduse eest võitlemisest aastail 1914—1919. Raamat ilmus 1972. a. admiral J. Pitka 100. sünniaastaks.

237 lk. — Hind $8.80 pluss 50 centi saatekulu

KINKIGE

oma võõrrahvusest sõpradele Eesti võitluse tutvustamiseks ingliskeelne

Evald Uustalu

FOR FREEDOM ONLY

Hind $7.00 pluss 50 c saatekulu

MÜÜGIL VABA EESTLASE TALITUSES

Puhast valet sisaldav võrukaelalugu

2.

Lindsten pööras, lasi tahtlikult küünarnukil puutuda vastu polkovniku külge ja ütles viisakalt:

— Excuse me!

Talle vastati viisakalt vene keeles. Tema vene keele oskus oli üsna piiratud, kuigi mitte täiesti olematu, kuid see oli oma elukutsega seotud terminoloogia ulatuses. Ta arvas siiski, et teine oli öelnud, et ei sellest puudutusest ole midagi.

— Do you speak English?

— Njet! Esimene sõna oli mõistetav lühike ei.

— Ja, dann sicher Deutsch? Aga kindlasti saksakeelt? Meelega Lindsten jättis küsimata viisakamas vormis „Sprechen Sie" — kas te räägite kasutamata. Selle hoidis ta eeloleva vestluse isiklikuma ja jultunuma osa jaoks, mida ta kavatsuslikult varus.

— Naturlich, naturlich, loomulikult, loomulikult. Olen olnud seitse aastat Saksamaal, seletas polkovnik.

Lindsten noogutas mõistvalt, jätkas siis oma arvestamist ja keskendus uuesti kelladele, ilma et naabreid näinukski. Viisakas vaikiv müüja seisis kaugemal leti taga ja näis hoidvat distantsi, kust ta ilma palumata lähemale ei näinud tahtvat tulla, ei kõrgetele sõjahärradele ega nende juuresoleku tõttu ka Lindstenile.

Arvestust ja kontrollimist jätkus veelgi. Lõpuks polkovnik kõhatas:

— Head uurid.

— Firma on hea, kuigi mitte eriti tuntud, aga mudel on vana. Nad on ostnud vana kraami odavalt kokku ja katsuvad nüüd seda hämatult kallilt müüa. Meil ei maksa mitte ükski poolteki seda, mis siin küsitakse, seletas Lindsten.

— Te olete — olete — kindlasti Rootsist? näis ka kindralmajor olevat sama huvitatud kui polkovnik.

— Algselt küll, mul on isegi rootsi nimi, kuid reisin natuke igal pool. Praegu elan Soomes, ütles Lindsten ja surus paari nuppu arvutil.

— Kas olete matemaatik? küsija oli polkovnik.

— Ei, ei ole. See on ainult vältimatu kasulik töös.

— Aga see on matemaatiline arvuti? Kindralmajor jälgis üha enam huvitatuna polkovniku ja Lindsteni vahelist vestlust.

— Mitte sugugi matemaatikule. Peamiselt just tehnilisele mehele. On lähemale elektroonikale ja sellisele, seletas Lindsten.

— Elektrispetsialist? uuris polkovnik edasi.

— Vähe sedagi. Siin on muuseas liiga kuum, läheme ja võtame väiksed kärakad. Lennuk on jälle üle tunni hilinenud — selles süsteemis ju ükski asi ei liigu ettenähtud ajal. Meil on nüüd tund aega raiskamiseks selles kuumas koopas.

Härrad näisid selgesti olevat veidi piinlikus olukorras. Lindsten teadis ka põhjuse. Viga ei olnud tema poolt tahtlikult tehtud sotsialistlike saavutuste arvustuses, vaid milegis muus: tax-free kaupluses ja tax-free baaris arvestati jookide eest ainult Lincolni piltidega. Mõnikord kõlbas ka Kekkose oma.*

* Lincolni pilt on USA, Kekkose oma Soome rahadel.

— Me oleme siin ainult ootamas, ütles kindralmajor esimest korda. R tähed olid koomiliselt kõlavad, pehmed ja samas susisevad, aga saksa keel oli vigadeta.

— Tulge aga! Asjatu on siin oodates seista. Teil on ju aega veel tubli tund rohkem kui minul, kuigi minugi lennuk on hilinenud. Moskva lennuk läheb alles 13.50, või kuidas?

Härrad näisid veelgi viletsamatena. Rumal olukord: suured mehed ja kõrged väeülemad, aga raha ei ole.

— Sooviksin teile meeleldi pakkuda väiksed dringid. Naabritega kohtumine tekitab alati rõõmu, seletas Lindsten. — Läheme sinna tühja lauda.

Vastust ootamata pöördus ta ja jõudis astuda neli sammu enne, kui teineteisele näkku vaadanud venelased talle järgnesid. Kelner ei liigutanud end baarileti taga enne, kui Lindsten hetkelise ootamise järel ta laua juurde kutsus. Juba varem oli Lindsten märganud, et mees oli kohe läinud teenima kahe talle tundmatu soomlase lauda. Õieti juba enne kui kunded olid saanud istmiku toolile pannagi. — Selles mängus on jultumus parim, otsustas Lindsten.

— Näib et poolakad ei pea teist venelastest palju. Kelnergi ei tule muidu kui kutsumise peale. Läänerriikide reisijate juurde nad kiirustavad palumatagi, vaadake vaid. Aga ärge te seda pange tähele, mina olen peremees ja küll meid teenitakse.

Polkovniku ja kindralmajori nägudele oli tekkinud kivine ilme. See muutus veidi kui kelner jõudis laua juurde. Nagu käskluse peale kummagi sõjaväelase näod ja silmad suunati mehele. — Kui vaated võiksid ... ja nii edasi, mõtles Lindsten endamisi.

— Mina mõtlen võtta kohvi. Minul tuleb seda sageli juua ja konjakiga, ütles Lindsten. Tema käitumine oli jälle kavatsuslikult ebaviisakas: esiteks tellib omale ja siis alles võõrastele.

— Teil on seal riiulil üks Courvosier. See tuhmikas pudel, kus on keiser külje peal. Sellest minule, ütles Lindsten kelnerile.

— Siinset Poola oma vinjakit ei jooda muidu kui purjus olles ja seda teie bakuulaste oma mitte purujoobnultki. Kas olete märganud, kuidas see haiseb petroolist? Enne peaks kõhus olema diiselmootor, kui seda võiks kasutada, üles ta võõraste poole pöördudes.

— Sooh, mida te võtate? Mina olen ebaviisakalt rääkinud seni ainult oma tellimisest.

— Nii, ehk vodka ... Utleja oli jälle polkovnik.

— Vodkat on teil Venemaal üleliialgi. See pole muidugi sama, mis oli tsaariajal. Enamuses kivisöest tehtud. Võtke teiegi seekord korralikku kraami.

— Neile ka kohvi ja konjakit, sama mis minule! käsutas Lindsten kelnerit ilma oma kaaslaste arvamist küsimata. Kelner eemaldus ja vaikus laskus hetkeks laua juurde. Tellimine tuli siiski kiiremini kui Lindsten oli uskunud, tassid ja konjakiklaasid asetati iga mehe ette ja kelner valas neisse kohvi.

— Seitse ja pool, ütles kelner ja ulatas samas kassakviitungi Lindstenile.

Ütelus oli muidugi selge, kuigi Lindsteni mõttes vilksatas küsimus, et millise maa valuutas. Soomlane pistis oma käe kuue paremasse küljetaskusse ja tõmbas hoolimatu näoga paksu dollaripaki lauale. Ta ladus kelnerile kandikule viielise ja viis ühe dollarilist sedelit — meelega just väikseid rahasid. Rahapakis olnuks küllaltki kümnelisi.

— Hästi on, olge head. Aga tooge meile natukese aja pärast uued.

Kelner vältis õnneks oma pead lauaservale löömast ja rahad püsisid vaevalt kandikul. Kummardus oli kui teatrikoolis.

— Jaha, nii on. Lõbus on kohata ja tere tulemast lauda. Kust sa oled pärit, kas Moskvast? küsis ta polkovniku poole pöördudes. — Ja sina oled veelgi suurem härra kunat sinul on rohkem paelu. Kapten või major? Kas sinagi oled Moskvast? küsis ta kindralmajorilt.

— Palju tänu, oli lõbus kohata, ütles polkovnik ja tõstis oma klaasi. — Mina olen Leningradist. Kus te olete õppinud saksa keelt? Te räägite seda muidu üsna hästi, aga ütlete alati sina, siis kui peaksite ütlema teie, seletas polkovnik. — — Saksa keel ei ole nagu inglise keel, kus aina sinatletakse.

— Esiteks koolis ja edaspidi on seda pidevalt olnud vaja tööl ja reisidel. Küll ma muidugi ka teietada oskan ja teietangi kui see on vajalik. Eriti siis kui räägin mõnesuguste kõrgemate härradega või enesest ülematega. Aga muidu on palju kergem sinatada. Ka päris võõraid inimesi.

(Järgneb)

Kanada Eesti Teater ja ESTO-80

Vastavalt ESTO-80-ne Teatritoimkonna soovile esitas Kanada Eesti Teater kahe väärtusliku algupärandi nimed. Teatritoimkond ei lükanud kumbagi näidendit tagasi, kuid soovitas lähemale vaatlemisele võtta võistlunäidendid ja eelkõige auhinnatud tükid. See ettepanek oli loomulik ja mõistetav, kuna näidendite-võistlus toimus peamiselt Eesti Päevade vajaduseks, milleks ka toetusi hangiti.

Kanada Eesti Teater nõustus selle seisukohaga, tegemata omapoolset valikut. Algatus valiku osas tuli teatritoimkonna esimehe H. Anniku poolt, kes soovitas lähemalt vaadelda esimese auhinna näidendit „Kohtumine vanas majas". Ta soovitas selgitada ka koostöö võimalusi teiste truppidega. Kanada Eesti Teater ja Eesti Rahvusteater L. Vohu näitejuhtimisel on olnud sõbralikus koostöös ja kasutanud tihti samu näitlejaid.

Kanada Eesti Teatri esimees R. Andre pidas läbirääkimisi Rahvusteatri näitejuhi L. Vohuga ja andis edasi ESTO teatritoimkonna soovid. Eelpool nim. näidend osutus aga L. Vohule vastuvõetamatuks mitmesuguseil põhjusil. Kanada Eesti Teatril jäi nüüd kaks võimalust: kas loobuda näidendist või võtta see käsile oma jõududega. Otsustati jääda viimase võimaluse juurde.

Läbirääkimised T. Annikuga on olnud asjalikud ja sõbralikus toonis. ESTO-80 Teatritoimkond ei ole teatrile midagi peale sundinud. Teatritoimkonna soovitused on olnud põhjendatud ja täielikult aktsepteeritavad.

Saksa ajakiri Hitler-Stalini paktist

Saksa poliitiline ajakiri „Deutschland Magazin" kirjutas septembri numbris ka Hitler-Stalini paktist 40 a. möödumist, andes viiel leheküljel ülevaate pakti sõlmimisest ja selle tagajärgedest, tuues fotode hulgas ka Balti riikide presidentide pildid, kirjutatakse nende saatusest, märgitakse Balti riikide annekteerimist Vene osadeks, mida pole tunnustanud paljud riigid. Avaldatud on ka salajane lisaprotokolli tekst, mille alusel kaks türanni jagasid Euroopa maid.

AABS'i väljaandeid tasuta

AABS'i Newsletter'is annab dr. Ivask ülevaate kolmest Balti teaduslikust konverentsist Marburgis, Göttingenis ja Stokholmis.

Marburgi sümposionist, Göttingeni kokkutulekust ning Balti Ajaloo Komisjoni tööst annab veel eraldi ülevaate dr. Michael Garleff, üks noorema generatsiooni Balti ajaloolasi Saksamaal.

Edasi toob AABS Newsletter andmeid eeloleva Balti uurimuste 7-nda konverentsi ettevalmistustööde kohta. See konverents toimub teatavasti Georgetown ülikoolis Washington, D.C. 5.—8. juunini 1980.

Septembrikuu AABS Newsletter annab ülevaate Läti Uurimuste Esimesest Konverentsist, mis toimus Läti ülikooli ja Läti konservatooriumi 60-nda aastapäeva tähistamiseks Briti Columbia ülikoolis Vancouveris, B.C. augustis 1979. Eesti teadlastest esinesid sellel konverentsil ettekannetega dr. J. Kitching-Kõvamees (Eesti-Kanada kirjanikud ja nende tööd) ning T. Laanemäe (analüüs Eesti ja Läti päritoluga kanadalaste lingvistlikust profiilist).

Nagu tavalisti sisaldab ka see AABS Newletter informatsiooni selle kohta mis uuemat on ilmunud Balti ajaloo alal, tuues ära ka mitmesugust muud informatsiooni Balti uurimuste alalt.

Balti teadusliku ühingu AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies) töö tutvustamiseks laiematele ringkondadele saadetakse AABS Newsletter'i septembrikuu number tasuta kõikidele, kes selleks soovi avaldavad. Samuti võivad soovijad saada tasuta ka proovinumbri AABS'i neli korda aastas ilmuvast ajakirjast Journal of Baltic Studies. Mõlemi väljaande ühekordseks tasuta saamiseks palutakse kirjutada aadressil: Executive Director, AABS, 366 — 86th Street, Brooklyn. NY 11209, USA.

UUED

CANADA SAVINGS BONDS NÜÜD

11% esimesel aastal

10½% järgmistel aastatel

Suurendatud tulumäärad

Canada Savings Bondide uute seeriate intressimäära on suurendatud esimesel aastal 11%-le ja ülejäänud kuuel aastal 10½%-le. Keskmine aastane intress kuni bondide tähtpäevumiseni on 10,59%. Igaüks, kes on juba ostnud või kes kavatseb osta uusi Canada Savings Bonde, saab intressi nende kõrgemate määrade alusel kuigi bondide tõenditele on trükitud endised määrad.

Uute protsendimäärade alusel kasvab 100 dollariline Compound Interest Bond tähtpäevumisel seitsme aasta jooksul 202.37 dollarile.

Kerged osta

Uued Canada Savings Bondid on nüüd müügil kõikjal kus te sooritate oma pangaoperatsioone või investeerite. Te võite neid osta erinevates väärtustes, kusjuures ostusumma piiriks on 25.000 dollarit. Ostke oma bondid juba täna!

Kindlad, kindlustatud ja kergelt sularahasse vahetatavad

Uued Canada Saving Bondid on kindlad ja kindlustatud investeeringud, mis annavad teile head intressi aastate kestel. Nende kindlustuseks on kõik Kanada varad. Ja neid on kerge sularahasse ümber vahetada kui see vajalikuks osutub.

Bondide valik

Canada Saving Bondid pakuvad teile suure valiku. Te võite omandada Regular Interest Bondi, mis annavad teile igal 1. novembril intressi uute kõrgemate määrade alusel. Te võite valida ka Compound Interest Bondi, mis investeerib automaatselt teie intressi, kogudes sellega intressi intressilt.

Tulumäärad eelmistelt seeriatelt suurendatud

Kõigi Canada Savings Bondide endiste seeriate tulumäärasid on suurendatud aasta eest, mis algab 1. novembril 1979 11%-le ja kuni tähtpäevumiseni järelejäänud aastate eest 10½%-le. Nende seeriate eest, mis on välja antud enne 1. novembrit 1977 maksetakse suurendatud kasumäära sularaha boonuse suurendamisega bondide tähtpäevumisel. Kahe viimase seeria eest maksetakse kõrgemaid protsendimäärasid iga järeljäänud aasta eest kuni bondid tähtpäevuvad. Detailne informatsioon on saadaval pankadest ja investeerimisasutustest.

CANADA SAVINGS BONDID — PAREM VALIK KUI KUNAGI VAREM

VABA EESTLANE

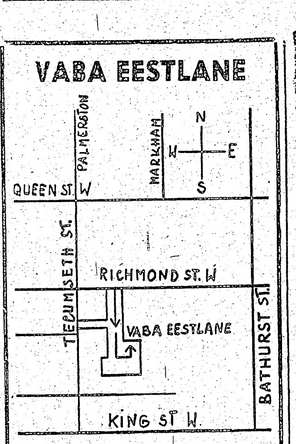

„Vaba Eestlase" toimetuse ja talituse asukoha plaan

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu:
nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1002, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

TED ROLAND LAAN
advokaat-notar
133 Richmond St. W., Ste 705
Toronto, M5H 2L3
Tel. 364-7072

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Ohtuti 447-2017 või 929-3425

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

Noolepoistel oli raamatupüha

Lembitu Maleva noole oiste hunduparviku koondus laupäeval, 20. oktoobril Peetri kirikus kujunes poistele pidupäevaks. Kauaoodatud Lembitu käsiraamatu esimene osa „Noolepoisi raamat" tuli masinast välja ja anti poistele kasutamiseks. Lembitu käsiraamat koosenb selleks eriti valmistatud köitekaantest, mille sisu igas skautluse astmes on erinev. Üleminekul ühest üksusest teise pannakse vana sisu ära ja saadakse uus asemele. Köitekaaned võimaldavad alati lisada uusi lehti, väljavahetada vanu aegunuid.

Eestikeelne ja illustreeritud „Noolepoisi raamat" esialgsel kujul ilmus aastal 1963 formaadis 8½x5½. Juba mõned aastad hiljem muutus Kanadas hunduvorm ja uus skautluse süsteem n.n. „Scouts '68 muutis vana raamatu aegunuks ning surus kolikambri. Üksikute lehtede vahetamine, sest ka vana raamat oli ringploki köitesüsteemiga, aitas asjast ajutiselt üle. Eesti katsete kohandamine kanada uue süsteemiga sai aga raamatule lõplikult saatuslikuks.

„Noolepoisi raamatu" uut versiooni formaadis 8½x11 on autor sepitsenud üsna mitu aastat. Mitmesugused tegurid on selle lõpliku valmimist aeglustanud. Nüüd said asjad siiski nii kaugele, et raamat anti poistele üle. Kuna raamat on põhiliselt tööraamat, mille maksimaalne kasu saavutatakse kodu ja skautluse koostöös, siis toimus noolepoiste vanematele instrueerimiskoosolek. Teine niisugune koosolek vanematele, kes esimesest ei saanud osa võtta, toimub lähemal ajal.

Lembitu käsiraamatu köitekaante kujundus on rakenduskunstnik Jüri Punnolt. „Noolepoisi raamat" praegusel kujul on 40 lehekülge ja tõenäoliselt paisub poisi edasijõudmisest olenevalt kuni 60 leheküljeni. Raamat on poistepäraselt illustreeritud.

„Noolepoisi raamat" ilmus rahvusvahelisel laste aastal ja kannab selle tõttu UN-i laste aasta sümbolit. Raamatu ilmumist toetas Hendrik Tanneri mälestusfond, mille kohta leidub märkus raamatu tiitellehel. Kirjastaja on Lembitu Malev, kuna raamat on kasutatav skautüksuse sisetegevuses ega sobi sellisel kujul ühelegi teisele rühmitusele. Järgmisena on Jämesäärel käsil „Lembitu skaudiraamat".

ESTO MUTUAL FUND, LTD

Aktsia hind 2. nov. $9.10

145 King St. W., Room 1900
Toronto, Ont. M5H 1J8.

Telefon päeval 364-1131
õhtul 925-6812

Kinkige sünnipäevaks „VABA EESTLANE"

ARSTID

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dinnick Cr.
Tel. 489-0562

ERIC HARELA, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
331 Sheppard Ave. E. Willowdale
TELEFON 224-0444
Aeg kokkuleppel

Neile, kes mind rõõmustasid . . .

On hetki, mil minevik saab elavaks, mil tajud, et oled ühenduses ammuste sõpradega, küll koolirajalt, õpetajana noortega ja paljudega nii pikalt gaidirajalt. Tundsin seda kõike päeval, mil siinsed sõbrad olid valmistanud mulle üllatuse.

Harva tuleb elutöö käidud rajalt nii lähedale, soojendab südant, annab uut jõudu elutee jätkamiseks. Siiraim tänu tunnetuse eest, et midagi kaunist, unustamatut andnud elatud aastad!

LIIS JUSKE

ESTO-le tulek . . .

(Algus lk. 2)

Ja järgmisted päevadel vaatame siis linna ja ajame oma asjad kõik armsas emakeeles.

Von Behr jutustab ka oma elukäigu: ta on sugulane aadlikute Baer'ide, Essenite ja Wrangellide perekondadega, hariduse saanud eesti koolides ja peab end ka praegu Eesti Vabariigi kodanikuks. Ja ütleb edasi: „Juba 1938. a. lõpul liikusid kuuldused baltisakslaste ümberasustamisest. Oli selge, mis meid ootas, nii Eesti Vabariiki kui ka meie perekonda. Sõitsime vanematega Saksamaale. Meie perekond oli juba Eestis tugevalt natside vihkaja, aga see mida Saksamaal kogesime, ületas kõik mõeldava. Ütlesin vanematele: selliste barbarite keskel ei saa elada. Sõitsime kohe Itaaliasse ja siit ookealaeval Brasiiliasse. Töötan nüüd parlamendi sekretariaadis tõlgina ja väliskülaliste vastuvõtjana.

„Eesti rahvaõivad" ilmumisel

H. Kurrik'u teos „Eesti Rahvaõivad" ilmub 15. nov. Raamatu toimetajate poolt Rootsist tuleb rõõmustav teade raamatu peatsest ilmumisest. Samuti teatatakse, et kuni 15. nov. on veel võimalik raamatut tellida soodustatud hinnaga 300 Rk., pärast seda on raamatu hinnak 325 Rk.

Arvatavasti on see ainus kordustrükk sellisest rahvuslikult tähtsast raamatust. Kui on küsimusi, helistada tel. 438-6500.

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 8. novembril 1979 — Thursday, November 8, 1979

Valitsus pääses üle noatera

OTTAWA — Kanada konservatiivide valitsus pääses üle noatera langemisest kui ta saavutas liberaalide poolt parlamendis esitatud umbusalduseavalduse tagasilükkamisel ainult kahe häälelise enamuse 140:138 vastu. Konservatiivide valitsuse päästjaks osutus väike viie liikmeline Social Credit'i partei, kes nähtavasti sai peaministrilt Clarkilt lubaduse juhtida ühe osa lääne Kanada õlireservidest Quebeci ja Atlandi provintside puhastustehastesse. Valitsuse vastu esitas umbusalduse liberaalide partei, kes süüdistas valitsust, et see ei ole kindlustanud küllaldasi energiavarusid, ei ole toetanud seniseid õlihindade kokkuleppeid provintsidega, ei ole võimeline olnud rakendama ettenägelikku pikemaajalist energiapoliitikat ning on kehtestanud rekordikõrgusega intressinormid. Valitsuse vastu hääletasid koos liberaalidega sotsialistid.

Kossõgin avalikkusest kadunud

MOSKVA — Lääneriikide diplomaadid ja ajakirjanikud kinnitavad, et N. Liidu peaminister Aleksei Kossõgin on juba kolme nädala kestel avalikkusest kadunud ning ei ole osa võtnud tähtsatest riiklikest esindusülesannetest. Moskvas on levinud kuuldused, et 75-aastane Kossõgin on tõsiselt haige.

Abi vaestele rikaste arvel

OTTAWA — Kanada hoolekandeminister David Crombie mainis, et valitsus kavatseb teostada suuremaid muudatusi perekonna abiraha maksmise osas ning laste arvel tulumaksust mahaarvestuste tegemisel. Perekonna abiraha maksetakse senistel alustel kuni käesoleva eelarveaasta lõpuni tuleva aasta 31. märtsil, kuid siis rakendatakse muudatused, mis taotlevad vaeste abistamist rikaste arvel.

Olihind otsustamisele

OTTAWA — Kanada peaminister Joe Clark mainis, et ta kavatseb lähemate päevade jooksul kokku kutsuda provintsivalitsuste ja föderaalvalitsuse esindajate vahelise konverentsi, kus tuleksid arutusele energia probleemid. Peaminister eitas parlamendis kategooriliselt kuuldusi, et ta on juba sõlminud Alberta valitsusega salajase kokkuleppe õlihindade tõstmiseks. NDP andmetel sisaldab kokkulepe vastastikuse arusaamise, mille alusel bensiini hind tõstetakse 1. juuliks 1983 1.99 dollarile gallonilt.

Eesti noortekoor Kanada kirikus

Toronto Eesti Baptisti Koguduse noortekooril, Charles Kipperi juhatusel, seisab peatselt ees uus esinemine, sedapuhku ühes kanada koguduses, nimelt Blythwood baptisti kirikus, pühap., 11. nov., kl. 7.00 õhtul. Kooril teatavasti ei ole see esimeseks „välisesinemiseks", vaid eestlust on varemgi korduvalt vaimuliku laulu raames esindatud, käesoleval aastal kahel korral — Montreali Esimeses baptisti kirikus ja New Yorgi Kolmainu baptisti kirikus. Eelseisev laulmine toimub seoses Blythwood koguduse välismisjoni-nädalalõpuga, kus kõnelejaks on Zaire misjonär Ch. Harvey ja eesti koori kõrval esineb veel Donway noortekoor. Eesti koor esitab peamiselt eesti ning ameerika autoreid. Õhtu solistiks on sopran Marika Krabi, klaverisaade Imbi Medrilt. Esinemisele ja sellele järgnevale koosviibimisele on palutud ka laiem eestlaskond. Blythwood baptisti kirik asub 80 Blythwood Rd., kuhu on hõlpus pääseda Yonge maa-aluse raudtee kaudu (Yongest ida poole, Eglintoni ning Lawrence vahel).

Möödunud nädalalõpul toimus Eesti Majas Joann Saarniidu 31. iseseisev kunstinäitus. Pildil kunstnik koos abikaasaga oma õlimaalide ees. Foto: Vaba Eestlane

Wiiralti festival tulemas

Rain Rebas avab oma loenguga EKK kunstisündmuse

Eesti Kunstide Keskuse eelolevaks suuremaks ürituseks on Wiiralti festivali nimelise kujutavkunstilise sisuga paaripäevane näituse ja loengute seeria. Ettenägematute muudatuste tõttu toimub esimene loeng juba eeloleval nädalal 13. nov., mil Rootsist saabub siia loenguid pidama kunstiteadlane Rain Rebas. Esimene loeng OISE ruumis on Eerik Haameri loomingust koos näidustavate diapositiividega. Ülejäänud sündmused aga toimuvad detsembri alul.

EKK Wiiralti festivali üks organisaatoreid Mall Puhm selgitas eelolevat sündmust ja ütles, et lisaks eelpoolnimetatud R. Rebase loenguõhtule võiks Torontos toimuda veel teinegi loenguõhtu, kui leiduks küllalt huvilisi. Sel puhul peaks R. Rebas ettekande Eduard Wiiraltist neljapäeval, 15. nov. kellegi kodus.

R. Rebase loengud oleksid Wiiralti festivali sündmuste avatakstiks.

R. Rebas saabub Torontosse New Yorgist, kus ta pidas loengu eesti kunstnikust Enno Hallekist Eesti Teadusliku Ühingu konverentsil. R. Rebase Toronto külaskäik on lühiajaline. Ta jõuab siia esmaspäeval, et osa võtta EKK presidendi Stella Kersoni sünnipäevast. Teisipäeval on loeng. Kolmapäeval sõidab ta Detroiti sealset kunstimuuseumi külastama, kus on eesti vanima kunstniku M. Sittowi maal, mida R. Rebas kui selle kunstniku uurija tahab oma silmaga näha.

M. Puhm ütles, et olulisem selles avasündmuses on E. Haameri loengu õnnestumine, kuna see tagaks veel teisegi loengu enne kui kauge lektor laupäeval Rootsi tagasi lendab.

Wiiralti festival ise peetakse 1. ja 2. dets. Hart House'i Debate Room'is. Seal on ettekandeid dr. Olga Berendsenilt, prof. Aleksis Rannitilt ja Michigani Artrain direktorilt John Homanilt. Viimane räägib oma Museum of Wheels fondi finantseerimisest.

Laupäeva pärastlõunal avab Toronto päevalehe „Globe and Mail" kunstikriitik James Purdie Wiiralti graafiliste tööde näituse samas Hart House'i ruumis. Näituse on korraldanud Ilme Anyas, kes on saanud lubadusi eesti kodudest 35 Wiiralti töö laenutamiseks.

On võimalik, et laupäeva hommikul toimub üks R. Rebase loeng Konrad Mägist, mille ta on rääkinud helilindile.

Laupäeva õhtul toimub Hart House'i muusikaruumis veini ja juustuõhtu, kus kavas on muusikaettekandeid ja üks konservatooriumi deklamatsiooniklassi õpilane deklameerib Aleksis Ranniti luulet kogust „Cantus Firmus".

Pühapäeva hommikul toimub laudkonnavestlus, kus on kaastegevad Rutt Tulving, Peeter Sepp, lätlaste ja ukrainlaste kunstitegelased, kuid kõik liikmed pole veel selgunud.

Õnne Laikve kaunis kontsert

Väga sündmusterohke nädalalõpu viimaseks ürituseks pühapäevaõhtul oli Eesti Kontsertbüroo esimene hooaja kontsert Hart House'i muusikaruumis. Osavõtt oli erakordselt rohke, muusikahuvilised täitsid ruumi, kus oli ligi paarsada kohta.

Hooaja esimene kontsert Õnne Laikvelt, keda klaveril saatis Peter Paul Lüdig oli elevusttekitav. Kava esimesel poolel oli itaalia heliloojate G. Sgambati ja Alessandro Scarlatti laulud. Neile järgnes R. Schumanni „Frauenliebe und Leben" (Naise armastus ja elu). Neis lauludes P. Schlemihli tekstidele on väljendatud sündmused ja episoodid ühe naise elust enamvähem kronoloogilises järjekorras, mis jagatud kaheksasse laulu. R Schumann, kelle elus oli samal aja mitmesuguseid meeleolusid ja probleeme oli haaratud nende teemade lähedusest ja komponeeris neile viisid. Terve tsükkel algab armastusega esimesest silmapilgust, läbi armastuse variatsioonide kuni esimese pettumusvaluni.

See on õrnatundeline tsükkel ja Õnne Laikve oma õrnatämbrilise, aga heliseva lüürilise häälega suutis ühest meeleolust teise minna, tuues esile lauludesse kätketud tundevibratsioone.

Teisel poolel aariad F. Cilea ja G. Puccini oopereist, kaks E. Griegi laulu ja siis eesti heliloojate M. Lüdigi „Lapsepõlves", A. Kapi „Mets kohas", A. Karindi „Sind tervitame" ja „Hällilaul" ning viimasena O. Merikanto „Ma elan", mis oma kreedoliku sisuga oli lauljatarile enesele kutsumuslik. Pärast roose, rohket aplausi järgnes veel A. Kapi „Metsateel". Õ. Laikvel on õrn hääl. Ta on kaua töötanud oma eneseväljenduse taseme kõrgele tõstmiseks ja saavutanud puhta helisevuse, hea diktsiooni ja vormus paendlikult pingutavamaiski fraasides. Ta esitas eriti kaunilt Griegi laulud, M. Lüdigi „Lapsepõlves", A. Karindi „Hällilaulu" ja ooperiaariad.

P. P. Lüdig saatjana on saavutanud suured kogemused ja meisterlikkuse kus ta mitte ei saada, vaid musitseerib koos lauljaga. Nende koostöö on aastatepikkune ja tulemuseks on meeldivalt tasakaalustatud kontsert.

Meie ühiskonnas on selliseid vokaalkontserte nii vähe, et siinsel publikul tuleb olla eriti tänulik huvitava laulude õhtu eest.

ESTO-80 . . .

(Algus lk. 1)

Kirikute komiteest oli kohal preester Em. Lepik, kes avaldas kahetsust, et kavas ei ole Eesti Päevadel traditsiooniks kujunenud oikumeenilist jumalateenistust, millest võtaksid osa kõik kirikud. Ta soovis, et lõpujumalateenistus 13. juulil kujundatakse oikumeeniliseks teenistuseks.

Spordi toimkonnast olid kohal V. Kana ja L. Joselin. Üldiselt on kõikide spordialade juhid valitud ja nüüd tegevus kulgeb sujuvalt. Erilist indu külvab sportlaste ridadesse nende energilise eestvedaja Jaak Järve, kes eesti ühiskonnale tuttavaks sai õnnestunud Tallinn Festivali korraldajana.

Noorte toimkonna esindaja Anne Tüll oli ameti äsja vastu võtnud ja pole veel tegutsema hakanud.

Ta teatas, et noortele korraldatakse Stokholmis 2 kontserti, kunstinäitus, laevasõit ja diskoteek.

Võimlejate esindaja Elna Kungla mainis, et Kalev Estienne'st läheb Rootsi umbe 30 võimlejat. Tiiduse võimlejad on ikka veel kahevahel, kuna nad on tegevuses ka mujal ja vajaksid rohkem vaba aega. Montrealist on teada, et Hilja Pauli rühmast sõidab Rootsi arvatavasti ainult 3 võimlejat.

Skautide esindaja Ermi Soomet teatas, et pilt ei ole veel päris selge. Minejaid on umbes 60. Reisimiseks kasutatakse mitmeid võimalusi ja vähe on arvestatud sellega, et laagrist osavõtjad peavad kasutama varajast väljasõidu aega, mis on üldiselt kõige populaarsem. Selgitusaktsioon on praegu käigus.

Lauljaid arvestatakse 200 ringis, neist 100 on Torontost. Lünki on olnud sidepidamisega, kuid need on nüüd lahendatud.

E. Eenme tegi ettepaneku, et noortele abi andmiseks sõidukulude katmiseks tuleks korraldada kõigi pidustustest osavõtvate gruppide toetusel suurem kirev ettekannete õhtu, millest saadud tulud läheksid noortele.

Arvati, et need tulud tuleks ära jagada osavõtvate organisatsioonide vahel, kes toetused omakorda välja jagab üksikisikutele.

Kõne all oli veel ESTO-80 rinnamärgi väljaandmine kanada eestlastele. Selle küsimuse lõplik lahendamine jäeti juhatuse hooleks. Tihe ja informatiivne koosolek lõppes lootusega, et kõik komiteed energiliselt tegutsema hakkavad ning et ESTO-80 kujuneb meie kodumaa lähikonnas võimsaks rahvuslikuks sündmuseks.

Joann Saarniidu uuem looming

Möödunud nädalalõpu kunstisündmuseks Eesti Majas oli Joann Saarniidu 31. iseseisev kunstinäitus. Pärast kahte näitust Ühendriikides, tõendas Toronto näitus ta tugevat loomisvõimet, kuna seegi kord oli välja pandud 14 akrüülmenetluslikku sumeri stiilis tööd ja 39 õlimaali. Sumeri stiilis püsib kunstnik juba talle omaseks saanud kuldses ajastus, õlimaalis on aga märgata mõnetist uuenemist ainestikus kui ka koloriidis.

J. Saarniit on eestlaste Sumerist põlvenemise omale usuks muutnud ja tööd on rajatud sellele aastatuhandete tagusele vaimsele nägemisele, võiks öelda kultuuripildile. Võib-olla tuleb neile siiki läheneda kui ühele omapärasele, teistest laadidest erinevale väljendusvormile, kui elada sisse ajastusse, mil just sellisena nähti maailma. Saarniit on oma sumeri kümneaastase loomingujärgu viinud algsest paatiokoloriidist kuldsäravasse, mis mõlemad võivad olla õiged, ühelt poolt aegade tolmuvärviline varjumine, teiselt poolt kulla tuhmumatus. Sumeri kiilkirja vormidest arendatud stiililaad on Saarniidul aastatega omaseks saanud ja ta katsub selles väljendada sumeri aegseid, aga ka üldinimlikke motiive.

Teatud uuenemine on siiki õlimaalides. Saarniit on avastanud eesti muistse maailma selle rahvalike funktsioonidega. Need on päris argielulised, ilmselt rõõmsamas koloriidis, kus rahvas heledama taeva all elas, oli väiksena murul istumas, karjatas hanesid, kalastas, varastas omale pruudi või viis selle purjepaadis koduranale. Kuid neis töödes ilmneb veel mõningat muistse eesti elu tundmise puudust. Pruudi rööviline ehk õigemini tõmbamine teostati ratsahobustel, ka pulmarongis puudus muiste pikk valge tänapäevane pruudikleit ja leidub muud, mis etnograafiliselt nõuab ajale lähenemist. Kuid Saarniit võib ainesse süvenedes leida omale hoopis lähema ainevalla kui ajast ja mõõtudelt kauge sümeri uuesti elluäratamine. Eesti muinasvalla rikkused on rahvaluulena väga suured, läbipõimitud looduse ilmingutega, mida Saarniit oma õlimaalides on osanud oma stiilis näha ja tunda.

Näituse õnnestunumad tööd on maastikumaalid. Põhja-Ontario maastikest saadud motiivid kaljudega ja kärestikuliste jõgedega on elavad. Neis kaljudes on ranget vastupanujõudu ja massiivsust, nagu töödes „Kaljumaastik", „Kaljuahelik", „Varahommik", „Tormituules" on looduse dünaamikat samaaegselt õrnutseva koloriidinüansiga.

Saarniit on ise tunnistanud, et looduse kujundamine lõuendil on maalikunstis ammendamatu ilu nägemine avamine vaataja silmis. Loodus on maalikunstis ainsaks allikaks, kus valgus, õhk ja ruum annavad vahekorrad nii loodusele kui ka mütoloogiliste kangelaste elunähtustele. Saarniit on hoidunud kanoniseeritud kunstivooludest ja tunneb loomingulist tegevust orgaanilise arenguna, pealegi kui ta eesti kunstnikuna tunneb kohustust rahvuslikus vormis enese väljendamiseks.

Saarniidu 31. iseseisev kunstinäitus on näide inimealise kunstniku loominguteekonna uuemast ajajärgust. Selles on mõningaid märke uue otsimisest ja ehk juba leidmisest, mispärast tuleb jääda huviga ootama, milliseid tulemusi tema muistsete eestlaste elu kirjeldav loomingujärk annab.

$20.-

laekub SÕJAINVALIIDIDE ESTO'80-le viimiseks toetusena teie nimel, kui teete oma TALVEPUHKUSE (hotell ja lend) RESERVATSIOONI NOVEMBRIS

KIWI REISIBÜROO

kaudu TORONTO EESTI MAJAS, tel. (416) 466-4813

Kanada abi Kambodzhale

Välisminister MacDonald kritiseerib punaseid võimumehi

NEW YORK — Kanada välisminister Flora MacDonald tegi Liitunud Rahvaste Organisatsioonis teatavaks, et Kanada on määranud 15 miljoni dollari suuruse summa Kambodzha näljahädaliste abistamiseks. Ühendriikide välisminister Vance mainis, et ameeriklased suurendavad oma esialgset 30 miljoni dollarilist abistamissummat veelgi 9 miljoni dollari võrra.

Ehkki välisminister Flora MacDonaldit on hoiatatud, et ta ei seoks Kanada abistamisaktsiooni poliitikaga, mõistis minister siiski valjult hukka Kambodzhas omavahel võitlevad kommunistlikud rezhiimid,

mis on toonud surma ja hukatust miljonitele inimestele.

Flora MacDonald kinnitas, et niikaua kui ei suudeta selle traagilise olukorra põhjuseid lahendada, tuleb arvestada miljonite inimeste hukkumisega.

Minister lõpetas oma sõnavõtu hoiatusega,

et Vietnami valitsus koos Kambodzha Pol Pot'i ja Heng Samrini rezhiimidega peaks lõpetama poliitilise mängu miljonite inimeludega.

Venelased kardavad rakette

MOSKVA — N. Liidu valitsus on ilmselt hirmul, et Ühendriigid varustavad Euroopa riigid keskmise lennuraadiusega rakettidega ning teevad kõik võimaliku selle plaani nurja ajamiseks. Brezhnev mainis teatavasti hiljuti Ida-Saksamaal, et venelased on valmis Ida-Saksamaalt välja viima 20.000 sõdurit ja vähendama Lääne-Euroopa linnadele suunatud rakettide arvu kui Euroopas asuvad NATO riigid loobuvad uutest rakettidest. Nüüd on Brezhnev teinud ettepaneku, alustada koheselt läbirääkimisi tuumarelvade vähendamiseks Euroopas, lootes sellega mõjutada Euroopa valitsusi, kes peavad juba järgmisel kuul otsuse tegema Pershing II tüüpi keskmise lennukaugusega rakettide rakendamiseks, mis on võimelised tabama N. Liidu tsentrumeid.

Nalja

„Mis sinu ema küll ütleb, kui kuuleb, et oled nüüd kihlatud?" küsib noormees kallimalt.

„Oh, selle üle mul pole mingit muret! Minu ema on sel puhul alati väga rõõmus."